

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 23 Μαρτίου 1935

Ἔτος 57ον. — Ἀριθ. 17

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Πκράξενον πρᾶγμα! Στὴ λέξη αὐ-
τῇ ἡ νοσοκόμα πῆγε κοντὰ στὴ Μα-
ρία-Ρόζα. Ἐπίασε τὸ κοριτσάκι ἀπὸ
τοὺς ὤμους, χωρὶς ἀπότομο τρόπο
ἀλλὰ μὲ ἀρκετὴ δύναμη, σὰν νὰ φο-
βόταν πὼς θὰ τῆς ἀντισταθῇ, καὶ τὴν
ἀνάγκασε νὰ ξαπλώσῃ πάλι στὸ κρε-
βάτι.

— Ἐλα, ἔλα, σὺ πάσε, μι-
κροῦλά μου, ἔκανε. Τὸ
ξέρεις καλὰ πὼς δὲν ἐπι-
τρέπεται νὰναφέρῃς αὐτὸ
τὸ ὄνομα.

Μὰ ἡ Μαρία-Ρόζα, ποὺ
δὲν ἔπαιρνε εὐκολὰ ἀπὸ
τέτοια, ἀγρίεψε. Ἐτίναξε
μὲ θυμὸ τὰ δυὸ χέρια ποὺ
τὴν κρατοῦσαν καὶ φώ-
ναξε :

— Ἀπαγορεύεται λέει;
Καὶ γιατί σὰς παρακαλῶ;
Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὸ
μᾶθω!

Ἡ νοσοκόμα δὲν τῆς
ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησιν.
Κάθησε μονάχα στὴν κα-
ρέκλα μ' ἓνα αἰνιγματικὸ
χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ
κάνοντας τάχα πὼς κοί-
ταζε τίς μύτες τῶν πα-
πουτσιῶν τῆς.

Ἡ σιωπὴ αὐτὴ ἐξερέ-
θισε τὴ Μαρία-Ρόζα καὶ
τὴν ἔκανε νὰ θυμώσῃ πε-
ρισσότερο ἀπ' ὅ, τι θὰ τὴν
θύμωνε μιὰ ὁποιαδήποτε
ἄλλη ἀπάντησιν. Ἐμείνε
ξαπλωμένη, μιὰ καὶ τῆς
τὸ εἶχαν ἐπιβάλλει καὶ
δὲν ἀνοιξε τὸ στόμα τῆς
νὰ μιλήσῃ. Μὰ τὸ μυαλό
τῆς δούλευε. Καὶ οἱ σκέ-
ψεις διαδέχονταν ἡ μιὰ

τὴν ἄλλη μὲ καταπληκτικὴ ταχύ-
τητα.

Καὶ νὰ ποὺ τὰ μάτια τῆς ποὺ γύ-
ριζαν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος στ' ἄλλο, στα-
μάτησαν σ' ἓνα ὠρισμένο σημεῖο.

Εἶδε καὶ πρόσεξε πὼς τὸ μικρὸ
παράθυρο τῆς κάμαράς τῆς, ἦταν ὅχι
μόνο ἐξαιρετικὰ στενὸ καὶ ψηλὰ βαλ-

μένο, σὰν γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ κάθε ἀ-
πόπειρα φυγῆς, μὰ πὼς ἀκόμη εἶχε
καὶ χοντρά σιδερένια κάγκελα ἀπέξω.

Ἐχε γοῦστο ὁ κακοῦργος ὁ Ρά-
σκιν γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ μιλήσῃ
νὰ τὴν ἐκλείσει, νὰ τὴν φυλάκισε που-
θενά! Ὡ Θεέ μου, πὼς θὰ ἐδγαίνε
ἀπὸ κεῖ μέσα; Πὼς νὰ φύγῃ ἀπ' αὐ-
τὴν τὴν σιδερόφρακτὴν κάμαρα ὅπου
παραφύλαγαν κάθε τῆς κίνησιν;

Οἱ σκέψεις αὐτὲς στριφογύριζαν
στὸ κεφάλι τῆς. Ἐξαφνα τινάχτηκε.

Ἀπὸ τὴ διπλανὴν κάμα-
ρα ἀκούστηκε μιὰ παρα-
ραπονιάρικη μακρόσυρ-
τη φωνή.

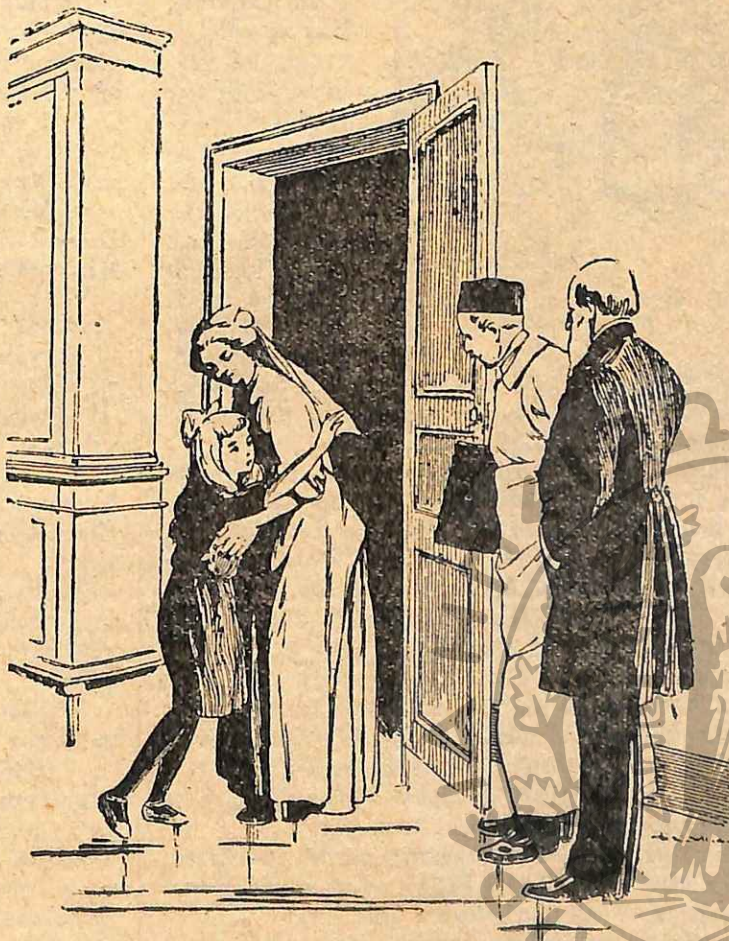
— Τί εἶναι αὐτό; τραύ-
λισε καταταραγμένη καὶ
κατάχλωμη.

— Ἀ, ἔννοια σας καὶ
δὲν εἶναι τίποτε, ἀπάντη-
σε ἀτάραχη ἡ νοσοκόμα.
Εἴμαστε συνειθισμένοι ἀ-
πὸ τέτοια.

Εἶναι συνειθισμένοι ἀ-
πὸ τέτοια; Θεέ μου, Θεέ
μου, ποῦ τὴν εἶχαν κλεί-
σει ἄραγε; Ἀπὸ τὸ νοῦ
τῆς πέρασαν ὅλες οἱ μυ-
στηριώδεις ἐξαφανίσεις
ποὺ εἶχε ἀκούσει καὶ δια-
βάσει ἴσαμε τότε. Κι' ὅ-
μως γιὰ τὴν ὥρα δὲν τὴν
εἶχαν κακομεταχειριστεῖ.
Κάθε ἄλλο! Ἡ νοσοκό-
μα φαινόταν τόσο ἀγαθὴ
καὶ συμπαθητικὴ καὶ μιὰ
στιγμὴ ἡ Μαρία-Ρόζα τὴν
εἶχε ἀκούσει νὰ ψιθυρίζῃ,
κοιτάζοντάς τὴν μὲ συμ-
πόνοια :

— Τὸ καίμενο τὸ κο-
ριτσάκι, τόσο μικρὸ...

Γιατὶ «καίμενο»; Τί
κακὸ εἶχε πάθει ἡ ἐπρό-
κειτο νὰ τῆς κάνουν; Δὲν
πρόφθασε ὅμως νὰ ρωτή-
σῃ. Ἡ νοσοκόμα σηκω-

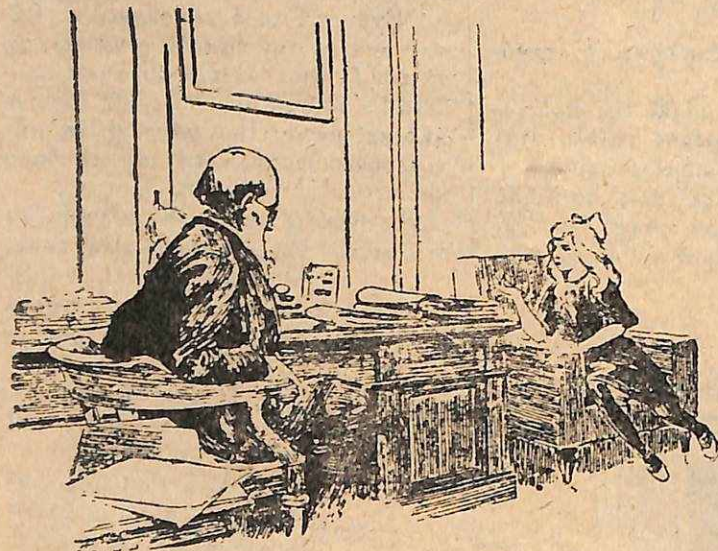
«Πιστέψτε με, δὲν εἶμαι τρελλή! ἔκανε ἡ
Μαρία-Ρόζα τὴν ὥρα ποὺ ἡ νοσοκόμα
τὴν τραβοῦσε ἔξω...»

νόταν λέγοντάς της με γλυκά:

— «Η ώρα είναι δέκα. Σε λίγο θα αρχίσει η ιατρική επίσκεψη. Ο κύριος διευθυντής μου σύστησε να περάσω πρώτα εσάς στο γραφείο του. Ντυθήτε κι' ετοιμασθήτε να σάς πάω.

Με την καρδιά σφιγμένη η Μαρία-Ρόζα κατέβηκε από το κρεβάτι της και άρχισε να ντύνεται. Τί χαμηλό και στενό που ήταν αυτό το κρεβάτι. Κι' η κάμαρα όλη, τί στενόχωρη που έμοιαζε. Όσο για την πόρτα, αυτή ήταν σωστή πόρτα φυλακής μ' ένα μικρό φεγγίτη ψηλά και μ' ένα πελώριο σύρτη απέξω.

Η Μαρία-Ρόζα ακολουθούσε τη νοσοκόμα που την πέρασε από ένα διάδρομο όπου άνοιγαν είκοσι πόρτες, όλες όμοιες με τη δική της και όλες συρτωμένες. Ο διάδρομος ήταν

«Η Μαρία-Ρόζα κάθησε στη βαθεία πολυθρόνα (Σελ. 194, στ. β').»

έντελώς άδειος και στο δρόμο τους δε συνάντησαν παρά άλλες δυο νοσοκόμες. Η Μαρία-Ρόζα έτρεμε δόλοκληρη. Πού την πήγαιναν; Ποιόν θ' αντίκριζε μπροστά της; Τέλος η νοσοκόμα στάθηκε σε μία πόρτα βαμμένη πράσινη και κτύπησε διακριτικά.

— Έμπρός, έκανε μια φωνή από μέσα. Η νοσοκόμα άνοιξε την πόρτα και η Μαρία-Ρόζα λίγο έλειψε να φωνάξει από την εκπληξή της. Αυτό που αντίκριζε μπροστά της ήταν τόσο διαφορετικό απ' αυτό που φανταζόταν!

Είχαν μπει σ' ένα δωμάτιο επιπλωμένο με πολυτέλεια αλλά και με σοβαρότητα, με βαρεία έπιπλα ντυμένα με πράσινο πετσί, με πελώριες δρύινες βιβλιοθήκες, μ' ένα μεγάλο γραφείο σκεπασμένο όλο με χαρτιά. Στους τοίχους δεν κρεμόταν ούτε μια

είκόνα παρά μόνο μεγάλοι χρωματιστοί ανατομικοί πίνακες.

Μπρός στο γραφείο σε μία πολυθρόνα, καθόταν ένας ήλικιωμένος κύριος που κοίταζε προσεκτικά τη Μαρία-Ρόζα. Η αλήθεια είναι πως ο κύριος αυτός είχε πολύ γλυκά μάτια κι' έμοιαζε περισσότερο σαν κανέναν αγαθό παππούς παρά σαν απάνθρωπος κακούργος.

— Κάθησε εκεί, μικρούλα μου, έκανε δείχνοντας ένα κάθισμα.

Η Μαρία-Ρόζα κάθησε στη βαθεία πολυθρόνα όπου κανόταν σχεδόν δόλοκληρη. Με το σκούρο φορεματάκι της και το γλυκό χλωμό της πρόσωπο, είχε ένα ύφος τόσο παιδικό και τόσο άθωο, που ο γέρος κύριος συγκινήθηκε.

— Τί μικρούλα που είναι, ψιθύρισε. Λοιπόν κάθισες; ρώτησε ύστερα τη Μαρία-Ρόζα. Ω-ραία. Τώρα θα μου απαντήσεις φρόνιμα-φρόνιμα σ' όλες τις ερωτήσεις που θα σου κάνω.

Στο μυαλό της Μαρίας-Ρόζας άρχισε να γεννιέται ή ιδέα πως θα είχε γίνει κάποια φρικτή παρεξήγηση, πως κατά λάθος την κρατούσαν εδώ μέσα. Ίσως θα έπρεπε να πήδη την αλήθεια. Θά διηγόταν δ-

λη την τρομακτική της περιπέτεια σ' αυτόν τον γέρο κύριο που φαινόταν τόσο καλός.

— Λοιπόν, κοριτσάκι μου, πρώτα απ' όλα να μου πής πως σε λένε.

— Μαρία Ρόζα ντε Ναβάιγ, κύριε. Ο γέρος κύριος ζάρωσε τα φρύδια μ' ένα κίνημα σχεδόν αδιόρατο.

— Που γεννήθηκες και πού πέρασες τα παιδικά σου χρόνια;

— Στο Παρίσι, κύριε, στο σπίτι του μπαμπά και το καλοκαίρι φέτος στον πύργο του Ναβάιγ μαζί με το θετό μου και με τη θεία μου.

Πάλι ο γέρος κύριος ζάρωσε τα φρύδια του.

Μά τί είχε πει και δεν του άρεσε; Η Μαρία Ρόζα άρχισε να αισθάνεται κάποια στενοχώρια.

— «Α, τότε γνωρίζεις τον Γκυ ντε Ναβάιγ; Όχι βέβαια, δεν είν' έτσι.

— «Ω, πώς, κύριε! Έκανε η Μαρία

Ρόζα ζωηρά. Είναι δευτερός μου ξάδερφος!

— Είσαι βέβαιη, παιδί μου, γι' αυτό που λές;

— «Ω κύριε, φυσικά!

— Πολύ ώραία. Και λοιπόν για πές μου, γιατί έφυγες από το Ναβάιγ; — Δεν έφυγα, κύριε, με έκλεψαν.

— Αλήθεια, παιδί μου; Και γιατί; Ο τόνος του ξένου κυρίου ήταν κάπως παράξενος. Στη Μαρία-Ρόζα φάνηκε σαν κάτω από την απλή αυτήν ερώτηση να κρυβόταν μία παγίδα. Για ποιο λόγο, δεν καταλάβαινε. Τί έπρεπε ν' απαντήσει; Ούτε κι' αυτό δεν το ήξερε. Ο κίνδυνος ήταν εκεί μπροστά της μ' ένα ξέρε πως να προφυλαχτεί και δεν ήξερε αν η απάντηση που θα έδινε θα την έσωζε ή θα την κατέστρεφε. Πιάστηκε νευρικά από τα χέρια της πολυθρόνας.

— Γιατί; απάντησε στο τέλος ύστερα από βαθειά σκέψη. Γιατί βρήκα ένα γράμμα που αποδεικνύει την αθωότητά του Γκυ κι' αυτός που έχει κλέψει τα χαρτιά θέλησε να μ' εξαφανίσει για να μην τον φανερώσω.

— Είναι δυνατόν! Και πως σ' έφερε εδώ; Η Μαρία Ρόζα τόδλεπε τώρα καθαρά πως παρ' όλο τον κλονάγαθο τόνο του γέρου κυρίου, κάθε ερώτησή του ήταν κι' ένα δόκανο. «Ω, Θεέ μου, τί την περίμενε. Τα ώραία γαλανά της μάτια προσηλώθηκαν παρακλητικά στα δικά του.

— Μά... είχα λιποθυμήσει. Κι' από κει και πέρα δεν ξέρω τί έγινε. Μέσ' στο μυαλό μου νοιώθω ένα κενό.

— «Α, αλήθεια; Ένα κενό; Τό αίσθάνεσαι; Ο γέρος κύριος πρόφερε αυτές τις λέξεις μ' εξαιρετική ζωηρότητα. Η Μαρία-Ρόζα κατάλαβε πως είχε πει κάτι το ανεπανόρθωτο.

— Δέν, δεν ξέρω... έκανε με τα δάκρυα στα μάτια, έτοιμη να κλάψη. Είμαι πολύ ταραγμένη, δεν ξέρω πιά τίποτε.

Τη στιγμή εκείνη ένας νέος με λευκή μπλούζα μπήκε μέσ' στο γραφείο κρατώντας στο χέρι του ένα χαρτοφύλακα.

Ο γέρος κύριος τον κάλεσε κοντά του.

— Πρόκειται για μία πολύ σπάνια περίπτωση, του έκανε ο γέρος κύριος, μιλώντας με χαμηλή φωνή. Τήν έβαλα να μιλήσει. Όσα μου είπε γι' αυτήν ο πατέρας της είναι ακριβέστατα. Τό μυαλό της ήταν πολύ πειραγμένο από τότε που έχασε τη μητέρα της.

(Ακολουθεί)

KIMON AΛKIANH

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΙΟ ΤΟΥ

Τόν παλιό καιρό, στην Ανατολή, μια νύφη, όταν πρωτοπήγε στο σπίτι του άντρός της, είδε ανάμεσα σ' άλλα κι' ένα καμτσίκι, κολουριασμένο ε-μορφα-όμορφα και κρεμασμένο πάνω από μια πόρτα σ' ατολίδι.

— «Α! τ' είν' αυτό; ρώτησε. — Το δικίο μου, της αποκρίθηκε ο άντρας της.

— Τί θα πη το δικίο σου; — Περίμενε καί, αν χρειαστεί, θά το μάθης.

Η νύφη δεν είπε τίποτ' άλλο και περίμενε... Μιά μέρα, που δεν είχε κάνει κάτι που της παράγγειλε ο άντρας της, κι' όταν τη μάλλωσε, του αντιμίλησε άσχημα, εκείνος ξεκρέμασε το καμτσίκι και την άρχισε. Η δαρμένη έφυγε άμέσως, πήγε στο πατέρα της και κλαίγοντας του είπε:

— «Ο άντρας μου είναι τέρας!... Δεν γυρίζω πιά στο σπίτι του!... Φαντάσου, μ' έδειρε!...

— Σ' έδειρε; Έκαμε ο πατέρας, θυμωμένος. Πώς;

— Μ' έδειρε σου λέω! Και με το δικίο του μάλιστα! φώναξε η νύφη.

— «Α, κόρη μου! είπε ο πατέρας μαλακωμένος. Αφού σ' έδειρε με το δικίο του, να γυρίσης πίσω, να του γυρέψης συχώρεση και να μην το ξανακάνης.

Κι' αυτό έγινε.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΠΥΡΓΟΣ

Ακόμα νειός στά γηρατιά του στέκει, Παρόμοιος με χιονόσκεπο βουνό. Δεν σκιάζεται βροντές κι' αστροπελέκι Μόνο χωρεί βαθειά στον ουρανό.

Με λύσσ' αν και του δέρονουν τ' αλευ-τό κύμα κι' η βροχή δλημερίς. [ρά του Σά ρίχνει ο πύργος χάρου τη σιά του Όλοκληρο γιαλό σκεπάει, θαρρείς.

Οι σαύρες τώρα στα χαλάσματά του Μιάν αγκιάδα χύνουν νεκρική, Κι' οι άράχνες στα κλειστά παράθυρά Έφώλιασαν αράχοντισσες εκεί!

Θυμούνται οι γειτόνοι ως τώρ' ακόμα Πού ήταν εκεί χελιδονιών φωλιές, Σόμπλια χρυσά που ελχ' εις κάθε δώμα Τους κήπους του, τις μέρες τις παλιές.

Μά μια νυχτιά, που σήζαν τον αϊθέρα Οι άστραπές όλόφλογα σπαθιά, Τρία κορμιά νεκρά βόηκαν εκεί πέρα Σε λίμνη αίματοπότιση βαθειά.

Λένε από τότε, η νύχτα σαν θά πάρη, Κάτασπρα εκεί φαντάσματα γυρνούν, Πότε τρελλά χορεύουν στο φεγγάρι Και τότε θοήνον άγριο άρχινούν...

Και τώρα, σαν περνούνε από κοντά του Με τρόμο κλειούν τ' αμάτια οι χωρικοί, Φαράδες, δέν ψαρεύουν στα νερά του, Κι' ο έρμος πύργος σκιάχτρο μένει εκεί.

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.

Αντίκου στο σπίτι της Δανάης κατοικούσε κάποια γοιά κυρία Μακαρώνα, που είχε ένα μπουλντόκ. Τό σκυλί αυτό, που τό έλεγαν Μπόμπ, ή κυρία του τό λάτρευε, τό κανάκευε και τόχε μ'ή στάξη και μ'ή βορέξη. Τό έτρεφε όλο με λιχουδιές—μισκότα, γαλετάκια, φρουγανιές, γλυκά—τό κοίμιζε πάνω σ' ένα μεγάλο πουπουλένιο μαξιλάρι, και τούκανε μικρούς περιπάτους μέσα στην πόλη—για να μην παρακουράζεται—που τελείωναν πάντα στο ζαχαλοπλαστείο. Ο Μπόμπ όμως επιθυμούσε περισσότερη έλευθερία. Κάθε φορά που έβλεπε, πίσω απ' τ' α κλειστά τζάμια, τη Δανάη και

τη Σπίθα, να φεύγουν για την έξοχη ή να γυρίζουν τόσο χαρούμενες, ζήλευε φοβερά. Και μια μέρα δεν μπόρεσε να βαστάξη: ξεπόρτισε κρυφά απ' την κυρία του και τις πήρε το κατόπι.

Η Σπίθα, βλέποντας το χοντρό και παρ'άξιο μπουλντόκ, της ήρθε να τό κοροϊδέη, να τό βόϊση, να τό κυνηγήση. Η Δανάη όμως, που αγαπούσε τόσο τ' α σκυλιά, έκαμε τού Μπόμπ μια πολύ εγκάρδια υποδοχή κι' ανάγκασε τη σκυλίτσα της να συμφιλιωθεί μαζί του άμέσως.

— Πάμε στο χτήμα της Σπίθας, τού είπε, να διασκεδάσουμε. Θά κάνουμε και γαϊδουροκαβαλλαρία με τού Σταχτερό, τού γαϊδουράκι τού κυρ-Μελέτη. Έρχεσαι μαζί μας και σύ; Σε παίρνουμε, αν θέλεις.

Ακούς εκεί που δεν ήθελε ο Μπόμπ! Μά γιατί άλλο είχε ξεπορτί-

σει; Τὸν πῆρα λοιπόν, καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν κι' οἱ τρεῖς στὸ χτήμα.

Στὴν αὐλὴ περιέμενε ὁ Σταχτερός σελωμένος. Ὁ κύο-Μελέτης βοήθησε τὴ Δανάη νὰ καβαλλικέψη. Ἀμέσως τὸ γαϊδουράκι ξεκίνησε καὶ τὰ δυὸ σκυλιὰ ἀκολούθησαν μὲ γαυγίσματα χαρᾶς.

Ἀφοῦ ἔτρεξαν κάμποσο στὰ χωράφια, ἡ Δανάη σκέφθηκε πὼς ὁ Μπόμπ, ἀμάθητος ἀπὸ δρόμους, θὰ εἶχε κουρασθεῖ. Πήδησε λοιπὸν κάτω, σήκωσε τὸ μπουλνιτὸκ στὴν ἀγκαλιά της—τί βαρὺ ποὺ ἦταν!—καὶ τὸ κάθισε στὴ σέλλα τοῦ Σταχτεροῦ. Αὐτὴ ὅμως ἡ ἀλλαγὴ φαίνεται πὼς δὲν ἄρεσε στὸ γαϊδουράκι. «Σκύλους τώρα θὰ κουβαλῶ στὴ ράχη μου;», θὰ εἶπε μέσα του. Κι' ἀπὸ τὴ φούγκα του, πῆρε ξαφνικὰ τέτοια τροχάλα, ποὺ ὁ κακόμοιρος ὁ Μπόμπ τινάχτηκε ψηλά, πῆρε μιὰ βόλτα στὸν ἀέρα κι' ἔσκασε κάτω σὰν τόπι.

Εὐτυχῶς τὰ τριφύλλια ἦταν πυκνὰ καὶ μαλακά, ἄλλοιως θὰ σκοτωνόταν. Πάλι ὅμως χτύπησε ἀσχημα κι' ἡ Δανάη εἶδε κι' ἔπαθε ὥς τὸν γυροῖση, βασταχὰ σχεδόν, στὸ σπίτι του. Ἡ κυρία Μακαρόνα τὸν περιποιήθηκε μέρες γιὰ νὰ τὸν κἀνὴ καλά. Τοῦ ἔφερε μάλιστα καὶ γιατρό. Μὰ μὴ νομίζετε πὼς ὁ Μπόμπ μετάνοισε γιὰ τὸ ξεπόρτισμά του. Ἀπεναντίας, δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ γιατρευθῇ, γιὰ νὰ βγαίνει πάλι ἔξω καὶ νὰ βροῖσκη τοὺς καινούργιους του φίλους. «Θέλω τὴν ἐλευθερίά μου, συλλογίζοταν, τὴν ἐξοχή μου, τὰ παιχνίδια μου μὲ τὴ Δανάη καὶ τὴ Σπίθα. Μόνο στὴ ράχη τοῦ Σταχτεροῦ δὲν θὰ ξανακαθίσω Ἄ, ὦχι! Ἡ γαϊδουροκαβαλλαρία δὲν μοῦ πολυᾶρεσε...»

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΕΡΓΟΧΕΙΡΟ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΜΟΥ

Τὸ ἐργόχειρο εἶναι μιὰ πολὺ γουστοζικὴ δουλειά· μόνο ποὺ ἔχει καὶ πολλὰ ἀπρόοπτα δυσάρεστα. Τὰ δυσάρεστα ἀπρόοπτα δὲ λείπουν ἀπὸ πούθεν, καὶ λοιπὸν δὲ λείπουν κι' ἀπὸ τὸ ἐργόχειρο.

Κάπου, κάπου, καθὼς τὸ μικρὸ δουλεύει ξένιαστο καὶ κοντεύει νὰ τρελλαθῇ ἀπ' τὴ χαρὰ του, καμαρώνοντας τὴν ὁμορφὴ γιρλάντα μὲ τὰ σταφύλια τὰ κόκκινα, δουλειὰ δική του, βγαλμένη, ἀποκλειστικὰ ἀπ' τὰ χέρια του, ἐκεῖ, χωρὶς νᾶναι σὲ θέση νὰ ἐξηγήσῃ πὼς ἀκριβῶς συνέβη τὸ δυστύχημα, βλέπει ποὺ ἀνοίχτηκε μπροστά του σωστὸς γκρεμὸς. Γίνηκε μιὰ τόση δα τρύπα στὸν κανεβᾶ, κι' ἀπάνω στὴν ὥρα, γιατί δυὸ ρόγες ἤθελε ἀκόμη, γιὰ νὰ τελειώσῃ τὸ σταφύλι. Καὶ τώρα τί θὰ κάμῃ; Πὼς θὰ γίνῃ; Στέκεται τὸ κοριτσάκι μὲ τὴ βελόνα στὸ χέρι ἀπὸ τὴ μιὰν ὀχθὴ τῆς τρύπας καὶ μελετᾷ τὴν κατάστασι, σὰ μηχανικός, μετὰ τὸ ἀνοίγμα τῆς τρύπας, συλλογιέται καὶ λέει: Νὰ πηδῆξω μιὰ στὰ κουτουροῦ ὥς στὴν ἀντίπερα μεριά, καὶ νὰ ράβω παρακάτω; Μὰ θὰ πηγαίνει ἀσχημα... ὦχου καὶ τί θὰ κάνω τώρα... καὶ θὰ μὲ μαλώσουν κιόλας... Καὶ κεῖ πάνω μέσ' τὴν ἀγωνία του νὰ βρεθῇ, καὶ νὰ μὴ βρισκεται μιὰ λύσι, ἐκεῖ ξεσπᾷ μέσ' τὴν τάξη ἕνα δυνατὸ κλάμμα. Ἡ τάξη ὅλη ἀνταρτίζεται ἀπὸ τίς γοερὲς κραυγὰς τοῦ παιδιοῦ. Τὸ μικρὸ κρατώντας μὲ σοργὴ τὸν κακοτυχημένο τὸν κανεβᾶ, σπεύδει κοντὰ μου. Δὲ μοῦ λέει τίποτα, γιατί ἔχει πιαστεῖ ἡ καρδιά του ἀπ' τὸ

κλάμμα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ· μὰ ἐγὼ καταλαβαίνω τί τοῦ συμβαίνει καὶ δὲν τὸ ρωτῶ καθόλου. Ἀρχινᾷ ἐνὼ πρῶτῃ. Θὰ μποροῦσα βέβαια εὐθὺς ἀμέσως νὰ τὸ καθησυχάσω, πὼς δὲν εἶναι τίποτα. Πὼς θὰ τὸ φτιάσωμε, πὼς δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ κλαίῃ γιὰ τόσο ἀπλὸ πράγμα. Μὰ δὲν τὸ κάνω. Λένε πὼς δὲ συμπεριέρι στὰ παιδιὰ, νὰ τ' ἀπαλλάσσομε εὐθὺς ἀμέσως ἀπὸ κάθε εὐθύνη, γιατί μπορεῖ νὰ τὸ ξανακάνουν. Στὴν ἀρχὴ καθὼς κοιτάζω τὸν κανεβᾶ, κάνω τάχατες πὼς ἀπορῶ:

— Πῶ! πῶ! κοτὰ τρύπα! Τί νὰ κάνουμε τώρα! Μὰ πὼς ἔγινε... πὼς ἔγινε! τέλος πάντων, ἄραγε δὲν καταφέρουμε νὰ τὴν κλείσωμε; Ἄσε μοῦ τὸν τὸν κανεβᾶ σου, καὶ σὰ δασκάλα ποὺ εἶμαι, ἐλπίζω νὰ καταφέρω νὰ τὸν φτιάξω...

Κάνω ἔτσι πὼς ἀπορῶ, μὰ ἐγὼ ἔρω καταλεπτῶς ὑπὸ ποῖες περιστάσεις γίνηκε τὸ ἀτύχημα. Τὸ παιδὶ θέλησε νὰ κόψῃ τὴν κλωστή του, ψαλλιδάκι δὲν ἔχει, οὐτε καὶ κάνει τὰ μικρὰ παιδιὰ νὰ κρατοῦν ἀπάνω τους τέτοιο πράγμα. Κατέφυγε στὰ δοντάκια του. Μὰ τὰ δοντάκια του εἶναι τώρα δὲ φρεσκοφυτωμένα, κοφτερά, κοφτερά, καὶ ἀπειρὰ μασουλώντας τὴν κλωστή, μασούλησαν καὶ λιγουλὰκι κανεβᾶ. Ἀμφιβολία τὸ πράγμα δὲν ἐπιδέχεται. Ὅλες οἱ ἐνδείξεις πείθουν πὼς ἡ διάγνωσή μου εἶναι σωστή. Πρῶτῃ καὶ καλύτερῃ ἡ ὑγρασία γύρω γύρω στὴν τρύπα. Σὲ μεγάλῃ ἔκτασι τὸ μικρὸ μὲ τὰ σάλια του, ἔχει διαβρέξει τὴν περιοχὴ.

Κρατᾷ λοιπὸν τὸν κανεβᾶ, καὶ τὸν παίρνω σπίτι μου. Ἐκεῖ τὸν

μαντάρω μ' ὅλη μου τὴν ὑπομονή, συμπληρώνω ἀπὸ πάνω τις δυὸ ρόγες τὸ σταφύλι, κεντῶ ἀκόμη καὶ λίγο πὺς κάτω, κι' ἔτσι διορθωμένο τὸν φέρνω καὶ τὸν παραδίδω στὸ παιδί. Τὸ παιδί ζεσταίνεται, ἀποθαυμάζει, χαμογελαῖ ἐκανοποιημένο, κι' αὐτὴ ἡ ἔκφρασι τοῦ μούτρου τοῦ παιδιοῦ εἶναι καὶ μένα ἡ ἀμοιβή μου, γιὰ τίς τρεῖς ὥρες ποὺ ξόδεψα, ὥς νὰ καταφέρω νὰ ἐπιδιορθώσω τὸν κανεβᾶ, νὰ κλείσω τὴν τρύπα, καὶ νὰ μὴ φαίνεται καθόλου μήτε ποὺ ἦταν.

Ἄλλο κακὸ ποὺ παιδεύει τὰ παιδιά στὸ ἐργόχειρο, εἶναι οἱ κόμποι. Στὰ καλὰ καθούμενα ἐκεῖ ποὺ πᾶς νὰ περάσῃς τὴν κλωστή, αὐτὴ σταματᾷ· δὲν περνάει, δέθηκε κόμπο. Τὸ παιδί τότες κάνει τοῦτο καὶ τ' ἄλλο, ὅ,τι γιατροσόφια ξέρει, δίνει καὶ στὴ διπλανή του νὰ βοηθήσῃ καὶ αὐτὴ, μὰ σὰν δοῦνε κι' ἀποδοῦνε, πὼς ὁ κόμπος δὲ λύνεται, τὸ παιδί ἀπελπισμένο, μαζεύει τὰ σύνεργά του, καὶ καταφεύγει σὲ μένα.

— Λύσε μου κυρία, τὸν κόμπο!

Ἐγὼ δὲ πὰς ἔχω καταντήσῃ μεγάλος ἐπιστήμονας γιὰ τοὺς κόμπους. Ἡ πείρα τὰ κάνει αὐτὰ· γιατί τυχαίνει τὴν κάθε φορὰ νὰ λύνω κι' ὥς ὀδόντα κόμπους. Αὐτὸ θὰ πεῖ ἐργόχειρο, νὰ περνᾷς βελόνες καὶ νὰ λύνῃς κόμπους. Καὶ λοιπὸν δὲν τοὺς λογαριάζω γιὰ τίποτα. Ἄς εἶναι ὅσο θέλει περίπλοκοι, ὅσο θέλει μπερδεμένοι. Ξέρω, μόνο νὰ τοὺς ρίξω μιὰ ματιά, ἀπὸ ποῦ πρέπει νὰ τοὺς πιάσω, καὶ πὼς νὰ προχωρήσω. Κάποτε δὲ λείπουν καὶ τὰ τυχερά. Μερικοὶ κόμποι συμβαίνει νὰ εἶναι πολὺ εὐκολοί, ποὺ μόνο νὰ τραβήξῃς τὴν κλωστή ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, διαλύεται ὁ κόμπος ἀπὸ μονάχος του καὶ σβύνει. Σὲ τέτοια περίστασι μ' ἄρεσε πολὺ νὰ τὸ ρίχνω λιγάκι στὸ καραγκιόζικο. Καὶ σὰν εὕρισκα τὴν εὐκαιρία, δὲν τὴν ἄφηνα νὰ πάει χαμένη. Λαβαίνοντας ἔκφρασι ταχυδακτυλουργοῦ, καὶ σηκώνοντας τὰ χέρια μου ψηλά, παρακινούσα καὶ τὸ μικρὸ νὰ μὲ προσέξῃ:

— Κοίτα δῶ! τούλεγα. Μὰ κοίτα δῶ! καλὰ! κοίτα τὸν κόμπο, γιατί θὰ πῶ ἕνα! δύο! τρία! καὶ στὸ τρία θάχῃ φύγει ὁ κόμπος. Τὸ νοῦ σου, Φώτω, ἀρχίζω: ἕνα!... δύο!... τρία!...

... Πάρε τώρα τὸν κανεβᾶ καὶ πήγαινε καὶ κοίτα μὴ μοῦ δέσῃς κι' ἄλλον κόμπο, ὥς νὰ χτυπήσῃ τὸ κουδούνι, γιατί θὰ τὰ χαλάσωμε, ἄ!

Καὶ χωρίζω με γλασσέ.

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο: «Γ» Παρθενάγγελον)

ΕΛΛΗ Δ' ΣΚΑΛΑΚΗ

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ “ΜΙΣΣ”,

— Κύριε Τοτό, ἦρθε ἡ Μίτς καὶ σὰς περιμένει.

Ὁ Τοτός κάνει τὸν κουρδὸ καὶ κοιτάζει ἀπ' τὸ παράθυρο μὲ ὕψος ἀφηρημένο.

— Τοτό, λέει ἡ μαμμά, δὲν ἀκοῦς τὴν Ἄννα ποὺ σὲ φωνάζει;

Ὁ Τοτός σηκώνει τὰ θῶα μάτια του.

— Ναί, μαμμά. Μὰ, ξέρεις, βαριέμαι λίγο νὰ βγῶ μὲ τὴ Μίτς.

Ἡ μαμμά σουφρώνει τὰ φρύδια αὐστηρά, ὅχι ὅμως καὶ πολὺ.

— Ἐλα, παιδί μου, πήγαινε γρήγορα καὶ κοίταξε νὰ μὴ λησμονήσῃς τίς ἱστορίες ποὺ θὰ σοῦ διηγηθῇ. Θὰ μοῦ τίς πῇς στὸ τραπέζι.

Ὁ Τοτός φεύγει σέρνοντας τὰ πόδια. Ἀφίνει μελαγχολικὰ τὴν Ἄννα νὰ τοῦ χῶσῃ τὸ κορμάκι του μέσα σ' ἕνα μικρὸ, γαλάζιο πανωφόρι. Τῆς δίνει τὸ κεφάλι του ποὺ ἐκείνη τοῦ φορᾷ ἕνα ὁμορφο καπέλλο. Σκέπτεται πὼς θὰ πρέπει νὰκούσῃ τίς ἱστορίες τῆς Μίτς. Εἶναι εὐχαριστήμενος ὅμως ποὺ ἡ ἀπειλή τῆς μαμμάς του δὲν εἶναι ἀληθινή· ὁ Τοτός δὲ ξέρει ἐκ πείρας, θὰ ἔχει πολλὰ πράγματα, τὸ μεσημέρι, στὸ κεφάλι τῆς ἡ μαμμά γιὰ νὰ θυμηθῇ αὐτὸ ποὺ εἶπε τὸ πρωῒ.

Ἡ Μίτς τὸν περιμένει πάνοπλη. Ἐνα πράσινο βέλο μαλακώνει τὰ ζωηρὰ χρώματα τοῦ προσώπου της. Τὰ πελώρια μπράτσα της τελειώνουν σὲ μιὰ σκωτσέζικη ὀμπρέλλα καὶ σ' ἕνα βιβλίο δεμένο πορτοκαλλί. Τὸ ροζιάρικο κορμί της σοῦ δίνει τὴν ιδέα ἀπὸ ἕνα σάκκο κάρβουνα, πολὺ λιανὸ καὶ πολὺ γεμάτο· κάτω ἀπ' τὸ καφεδὶ της φόρεμα ὑφάνονται ἐπιφοβες γωνίες. Ἄν τύχει καὶ σκουνηθεῖς ἐπάνω, σοῦ ἀφίνουν μπλάθο σημάδι. Ἡ Μίτς δίνει τὸ ξεραγκιανὸ της χέρι στὸν Τοτό, ποὺ γιὰ νὰ τὸ πιάσῃ ἀπλώνει τὸ δικό του. Τάρπαζει μὲ δύναμη καὶ προχωρεῖ μὲ γρήγορα βήματα ποὺ ὁ Τοτός τὰ κολουθεῖ μ' ἕνα μικρὸ παρατεταμένο γκαλόπ. Μιὰ μεγάλη ἀράχνη, θάλεγε κανεῖς, μὲ πολὺ μικρὰ πόδια, ποὺ τὴ συνοδεύει μιὰ μικρὴ σαρανταποδαρούσα.

Ἡ Μίτς ἀρχίζει μὲ τὴ συνηθισμένη ἐρώτησι:

— Τοτό, ποῖα ἦταν ἡ μεγαλύτερη σου ἀμαρτία χτές;

Ὁ Τοτός ἀποστρέφεται νὰ τοῦ πιάσουν κουβέντα μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Πρέπει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ παραδοθῇ σὲ μνημονικὲς προσπάθειες κουραστικὲς καὶ δυσάρεστες, θέλει δὲ θέλει ὅμως πρέπει νὰ ὑπακούσῃ. Ὁ

Τοτός λοιπὸν χτὲς ἔκαμε πολλὰς ἀμαρτίες. Ποῖα εἶναι ἡ μεγαλύτερη; ἔχουσε τὸ ποτήρι του τὸ μεσημέρι στὸ τραπέζι, ἄφηνε τὰ χόρτα του στὸ πιάτο κι' ἔπειτα ζήτησε τρεῖς φορές κρέμα. Ἐρρίξε λίγο μελάνι μέσα στὸν καφέ τῆς Τερέζας, τῆς γριάς μαγείρισσας, γιὰ νὰ ἰδῇ τί γκριμάτσες θάκανε δταν θὰ τὸν ἔπινε. Καὶ ἐκείνη θύμωσε φοβερά. Ἐκλείσε, χωρὶς νὰ προσέξῃ τὴ γάτα μέσα στὸ σαλόνι· τὸ ἀποτέλεσμα ὁ Τοτός δὲν θὰ καλῇ ἀνατροφή, ἡ μαμμά ὅμως τὸ μύρισε. Δὲν υπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἶναι λάθος τῆς ψιφίτσας, εἶναι ὅμως λίγο καὶ τοῦ Τοτοῦ. Ὅλ' αὐτὰ εἶναι πολὺ σοβαρά, μὰ υπάρχουν καὶ χειρότερα ἀκόμα. Ὡ! ναί, νὰ οἱ μεγάλες ἀμαρτίες. Χθὲς ἡ μαμμά πήρε τὸν Τοτό στὸν ὁδοντογιατρὸ γιὰ νὰ τοῦ βουλώσῃ μιὰ τόση—δὲ τρυπίτσα, ποὺ εἶχε σ' ἕνα δόντι. Ὅταν ὁ Τοτός αἰσθάνθηκε τὴν ἀσχημὴ μυρωδιά τοῦ ὁδοντογιατροῦ, δταν εἶδε τὸν γιατρό, τὴ μεγάλη πολυθρόνα, τὰ τασαλένια ἐργαλεῖα, τίς ρόδες, τίς τοιμπίδες, τίς λίμες κι' ὅλα τᾶλλα, ἄρχισε νὰγωνίζεται μ' ὅλες του τίς δυνάμεις καὶ νὰ φωνάζῃ σὰν ἕνα μικρὸ γαϊδουράκι, τόσο ποὺ ἡ μαμμά του κατασυγχίστηκε κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Σὰν εἶδε αὐτὸ ὁ Τοτός, τὸ πήρε ἀπόφασι καὶ ἀφέθηκε στὰ χέρια τοῦ γιατροῦ. Μ' αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ, στάθηκε πολὺ καλός. Ἡ καίμενη ἡ μαμμά! γιὰ ν' ἀναλάβῃ χρειάστηκε νὰ πᾶνε στὸ ζαχαροπλαστεῖο νὰ πῇ δυὸ ποτήρια ἀλικάντι καὶ νὰ φάῃ καὶ ἕνα γλυκό. Τοῦ Τοτοῦ τοῦ ἔδωσαν καὶ κείνου ἄλλο ἕνα γι' ἀμοιβή.

Ὁ Τοτός τελείωσε τὴν ἐξομολόγησή του.

Ἡ Μίτς εἶπε:

— Χτὲς ἀμάτησες ἀπὸ ἔλλειψι θάρρους. Θὰ σοῦ διηγηθῶ σήμερα παραδείγματα θάρρους παρμένα ἀπ' τὴν ἱστορία τῶν ἀρχαίων λαῶν καὶ τῶν νεωτέρων, προπαντὸς τῶν Ἀγγλων, στοὺς ὁποίους ἡ ἀρετὴ αὐτὴ εἶναι ἀξία θαυμασμοῦ.

Ὁ Τοτός ἀναστενάζει. Τὴ μάντευε ἀπὸ πρὶν αὐτὴ τὴν ἀπάντησι. Κάθε πρωῒ, ἀφοῦ πρῶτα φανερῶναι τὴ κυριώτερη του ἀμαρτία, ἡ Μίτς τοῦ διηγείται παραδείγματα τῆς ἀρετῆς ποὺ τοῦ εἶχε λείψει, παρμένα ἀπ' τὴν ἀρχαία καὶ τὴ νεώτερη ἱστορία καὶ προπαντὸς ἀπ' τὴν ἱστορία τῆς Ἀγγλίας. Φαίνεται πὼς στὴν Ἀγγλία ὅλες οἱ ἀρετὲς εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀφθονες. Γι' αὐτὸ στὴν ψυχὴ τοῦ Τοτοῦ ὅλοι οἱ ἥρωες εἶναι ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐφοδιασμένοι μὲ τρα-

γιάσες, μὲ σκκακία καρρῶ, μὲ κοντὰ παντελόνια καὶ μεγάλα κίτρινα παπούτσια. Αὐτὸ τοὺς δίνει κάποτε παράξενη ὄψη. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Τοτός ἀποκάλυψε στὴ Μίτς πὼς εἶχε τραβήξῃ τὰ μαλλιά τῆς Μαρίας. Γιὰ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ τὴν ὠριότητα τῆς φιλίας, ἡ Μίτς τοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τοῦ Πατρόκλου. Ἀπὸ τότες, ὅπως κι' ἂν ἦταν, αὐτὸς τοὺς φαντάζεται μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ἀπὸ δυὸ νέγρους ποὺ τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν στὸ ἱποδρόμιο, τὰ δίδυμα ἀδέρφια Οὐλάου.

— Μ' ἀκοῦς, Τοτό; δὲν εἰν' ἔτσι;

Ἡ Μίτς μὲ μάτια ξαναμμένα διηγεῖται πὼς ὁ Λεωνίδας σκοτώθηκε μὲ τριακόσιους Σπαρτιάτες γιὰ νὰ υπερασπίσῃ τὴν πατρίδα του Ἐπειτα περνᾷ στὸν Ὀράτιο Κόκλιο· αὐτὸ εἶναι ἀκόμα ὠραιότερο: ἕνας ἀνθρωπος ποὺ δὲν εἶχε παρὰ μόνο ἕνα μάτι, υπερασπίστηκε μιὰ γέφυρα ἐναντίον ἑνὸς ὀλοκλήρου στρατοῦ. Μέσ' στὴν ἐξαψὴ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἡ Μίτς σέρνει τὸν Τοτό μὲ διπλασιασμένη ταχύτητα. Σταματᾷ: ὁ Μούκιος Σκαιόλας γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἐαυτὸ του ποὺ δὲν σκότωσε τὸν κακὸ βασιλιά, ἄφηνε τὸ ἕνα του χέρι νὰ καῇ. Ἡ Μίτς ἀπλώνει τὸ δικό της μ' ἕνα κίνημα τόσο ἄγριο ποὺ ὁ Τοτός ρωτιέται μὴν ἔκαμε κι' αὐτὴ τὸ ἴδιο. Δυστυχῶς φορεῖ γάντια, δὲ βλέπει κανεῖς τίποτα.

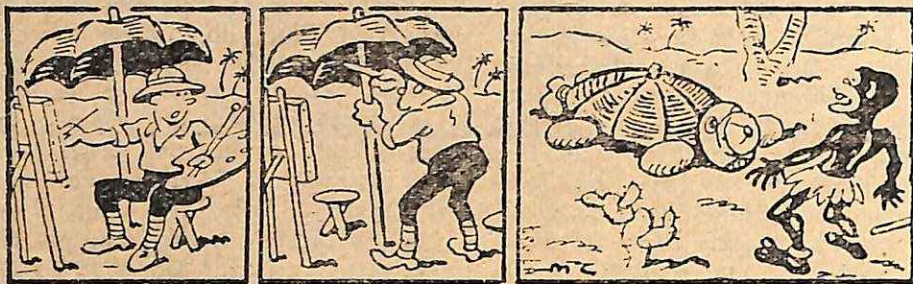
Ἄς ἔρθουμε στὴν ἱστορία τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος ἐξολοθρεύει τοὺς Σαρακηνούς στοὺς Ἀγίους Τόπους. Ἡ ὀμπρέλλα τῆς Μίτς σπαθίζει τοὺς Σαρακηνούς, χώνεται μέσ' στοὺς θώρακες, σαλεύει στὸν ἀέρα σὰν τὴ σημαία τῶν Πλανταζενέ. Ὁ Τοτός φαντάζεται τὴ Μίτς καθάλλα σ' ἕνα ἄλογο, θωρακισμένο ὅπως τᾶλογα τῶν παλαιῶν ἱπποτῶν, νὰ ὀρμάῃ ἐναντίον τῶν ἀπίστων. Αὐτὴ δὲν θάχῃ ἀνάγκη ἀπὸ θώρακα, εἶναι τόσο σκληρή! Ὅλα τὰ βέλη θὰ σπαζαν, καθὼς θὰ τὴν ἄγγιζαν. Οἱ καίμενοι οἱ Σαρακηνοί!

— Τοὺς νεώτερους χρόνους οἱ λαμπρὲς πράξεις δὲν εἶναι λιγώτερες. Γιατὶ τὰ χρόνια δὲν λιγδοτεφάν διόλου τὸν ἀγγλικὸν ἥρωισμό. Θὰ σοῦ ἀναφέρω τὸν ἀγγλο ναύαρχο Νέλσον, ποὺ μ' ὅλο ποὺ ἔχασε τὸ ἕνα του μπράτσο στὴ ναυμαχία τοῦ Τραφαλγκάρ· ἐξακολούθησε νὰ διευθύνῃ τὴ κυβέρνησι τοῦ πλοίου του καὶ δὲν παράτησε τὴ θέσι του, παρὰ σὰν ἔπεσε σκοτωμένος. Θὰ σοῦ ἀναφέρω ἀκόμα...

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου)

(Παράφρασι) ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΧΕΛΩΝΑ

«Ο κ. Καλλιχρωμος ζωγραφίζει με την ήσυχία του. Έχει όμως και το νοῦ του, γιατί βρίσκεται σ' ένα νησί τοῦ Ειρηνικοῦ ὁπου ὑπάρχουν καὶ ἀγριάνθρωποι... Καὶ νὰ, ἀκούει ἀξαφνὰ, ἀπὸ μακρυνὰ, μιὰ χλαλοὴ ποὺ ὁλοένα πλησιάζει. Δὲν κάνει καιρὸ: κόβει τὸ μπαστούνι τῆς κόκκινης ὀμπρέλλας του, ζωγραφίζει στὴν κάσα του ἕνα τερατώδες κεφάλι, τοποθετεῖ χάμω τέσσερις μεγάλες πέτρες, στήνει ἐπὶ τὴν ὀμπρέλλα καὶ χώνεται ἀπὸ κάτω της. Μὲς' στὴν ὥρα φτάνουν οἱ ἀγριάνθρωποι. Μὰ βλέποντας τὴν πελώρια καὶ παράξενη ἐκείνη κόκκινη... χελώνα, τὸ βάζουν στὰ πόδια κατατρομαγμένοι.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἐτοιμάσθηκε ν'ἀνέβῃ στὸν ἐλέφαντα ποὺ τώρα στεκόταν ἡσυχος καὶ εὐχαριστήμενος, μὰ τὴν τελευταία στιγμή ἄλλαξε γνώμη.

— Μήπως χτύπησε ὁ Κεμπέρ, σκέφθηκε.

Καὶ πλησιάζοντας μὲ προσοχὴ τὸν ρώτησε:

— Μήπως χτύπησες πουθενά;

Ὁ ἄλλος δὲν ἀπάντησε.

Ἀνῆσυχος ὁ Ντάρλι τὸν ξαναρώτησε.

Καμμιά ἀπάντηση.

Ἡ καρδιά τοῦ Ντάρλι σφίχτηκε ἀπὸ αγωνία. Τί νάχε συμβεῖ ἄραγε; Οὔτε νὰ τὸ σκεφθῇ δὲν τολμοῦσε.

Πῆγε πὶδ κοντὰ

Ὁ Κεμπέρ ἦταν πεσμένος μπρούμυτα, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, ἐντελῶς ἀκούνητος. Ὁ Ντάρλι κατὰ χλωμος καὶ τρομαγμένος στεκόταν μπροστὰ τοῦ πὶδ ἀκούνητος ἀκόμη καὶ ἀπ' αὐτόν.

Στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ σκύψῃ ἐπάνω τοῦ γιὰ νὰ ἰδῇ τί εἶχε πάθει. Τὴ στιγμή ὅμως ποὺ ἐτοιμαζόταν ν' ἀπλώσῃ τὸ χέρι τοῦ γιὰ νὰ τὸ βάλλῃ στὴν καρδιά του, ὁ Κεμπέρ τοῦ τ' ἄρπαξε καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ τὸ σφίγγῃ δυνατὰ.

— Ἀ, σ' ἐπίασα ἐπιτέλους! φώναξε. Τώρα πιά δὲν μοῦ τὴ γλυτώνεις!

Ὁ δύστηνος ὁ Ντάρλι ἔβαλε μιὰ φωνὴ ἀπελπισίας ποὺ τὴν ἐπανέλαβε καὶ ὁ Καντούρ. Αὐτὴ ὅμως ἦταν ἡ μόνη βοήθεια ποὺ μπορούσε νὰ τοῦ προσφέρῃ ὁ ἐλέφας.

Μὲ κάθε τρόπο δοκίμασε ὁ Ντάρλι νὰ ἐλευθερωθῇ. Μὰ δὲν τὸ κατὰ-

φερε. Ὁ ἐχθρὸς τοῦ τὸν κρατοῦσε σφιχτὰ, μὲ μιὰ δύναμη ὑπεράνθρωπη. Μάταια ὁ Ντάρλι ἔβαζε τὰ δυνατὰ τοῦ γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ φοβερὸ αὐτὸ σφίξιμο.

Ἐξαφνὰ ὁ Κεμπέρ ἔλυσε τὰ χέρια τοῦ κρατοῦσαν τὸ λαϊμὸ τοῦ Ντάρλι καὶ ἔβαλε ἕνα μουγγρητὸ πόνο. Τὴν ὥρα ποὺ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸν ἐλέφαντα εἶχε στραμπουλήξῃ τὸ πόδι τοῦ καὶ δὲν τὸ εἶχε καταλάβει ὡς αὐτὴ τὴ στιγμή. Καὶ καθὼς τώρα πάλευε γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸν Ντάρλι, κουνήθηκε ἀπότομα καὶ ἔνοιωσε ἕνα τόσο φρικτὸ πόνο στὸν ἀστράγαλο, ὥστε ἀναγκάστηκε θέλοντας καὶ μὴ νὰ φύγῃ τὸν αἰχμάλωτο του.

Ὁ Ντάρλι μόλις ἔνοιωσε τὸν ἐαυτὸ τοῦ ἐλεύθερο πῆδησε στὴ ράχη τοῦ ἐλέφαντά του καὶ τούτῃ τὴ φορὰ ἔβαλε δρόμο χωρὶς νὰ σκοτισθῇ καθόλου γιὰ τὸν Κεμπέρ.

— Τὸ κάτω-κάτω, σκέφθηκε, καλὰ νὰ τὴν πάθῃ. Ἀπὸ τὸ κοντινότερο χωριὸ δὲν εἶναι πάνω ἀπὸ μιὰ ὥρα δρόμος. Ἀς τὰ καταφέρῃ νὰ συρθῇ ὡς ἐκεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Ὁ φακίρης Καθατακελού

Τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα ὁ Ντάρλι ἀφοῦ τέλειωσε τὴν ἀποστολὴν του, γύριζε στὸ Ποντισέρου φέρνοντας ἕνα γράμμα τοῦ Ἀναβερντικάν. Ὁ Ναμπάμπ τῆς Ἀρκότας τοῦ εἶχε κάνει τὴν ὑποδοχὴν ποὺ θὰ ἔκανε στὸν ἴδιον τὸ γιὸ τοῦ Ντυπλεῖξ καὶ μῆλο ποὺ ὁ Ντάρλι δὲν γινώριζε τί ἔγραφε τὸ γράμμα, ὥστόσο φανταζόταν πὼς θὰ ἦταν λόγια εἰρήνης καὶ φιλίας καὶ

πὼς ὁ νουνός του θὰ τὸ διάβαζε μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση.

Ὁ Ντάρλι δὲν γελιόταν. Ὁ Ἀναβερντικάν στὸ γράμμα αὐτὸ ἔδινε τὴν ὑπόσχεση πὼς θάμενε οὐδέτερος ἀνάμεσα στοὺς δυὸ ἀντιπάλους. Καὶ τὴν ἀπόφαση αὐτὴ τὴν πῆρε ὀχι γιὰ τὸν συγκίνησε τὸ γράμμα τῆς γυναίκας τοῦ Ἰσάντα-Σαχίμπ, ἀλλὰ γιὰ τὸ κατὰλαβε ποὺ ἦταν τὸ συμφέρον του. Εἶχε νικηθεῖ κιόλας μιὰ φορὰ ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Δὲν σκόπευε νὰ τὸ ξαναπάθῃ. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν εἶχε ἰδεῖ καμμιά ὠφέλεια ἀπὸ τοὺς συμμάχους του. Οἱ Ἀγγλοὶ εἶχαν ἀφήσει τὸ γιὸ τοῦ τὸν Ναφισκάν ὀλομόναχο νάντιμετωπῇ τὴν ὀλοκληρὸ τὸν ἐχθρὸν στρατὸ καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν τοὺς τὸ συγχωροῦσε. Ἔτσι τὸ γράμμα ποὺ τοῦστελε ὁ Γάλλος διοικητὴς τὸν βρῆκε στὴς καλύτερες διαθέσεις. Ἰσως μονάχος του νὰ μὴν ἀποφάσισε νὰ κάνῃ ἕνα τέτοιο διάβημα. Μιὰ καὶ ὅμως ἔκανε ὁ Γάλλος τὸ πρῶτο βῆμα, δὲν εἶχε καμμιά δυσκολία αὐτὸς νὰ κάνῃ τὸ δεύτερο... ἔτοιμος πάλι ν'ἀλλάξῃ φύλλο ἂν τὰ πράγματα γύριζαν πρὸς τὸ μέρος τῶν Ἀγγλων.

Ἔτσι ὁ Ντάρλι γύριζε πίσω χαρούμενος καὶ εὐτυχισμένος ποὺ εἶχε φανεῖ ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης ποὺ τοῦ ἔδειξε ὁ νουνός του. Καὶ καθὼς πλησίαζε στὸ μέρος ὅπου εἶχε συναντήσει τὸν Κεμπέρ, γελοῦσε μὲ τὴ θύμηση τῆς προχθεσινῆς του περιπέτειας, ὅταν τὴν ὥρα ποὺ περνοῦσε ἀπὸ τὴν θέσιν ὅπου τὴς προάλλες ὁ Κεμπέρ εἶχε πέσει ἀπ' τὸν ἐλέφαντα, ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμὸς καὶ ὁ Ντάρλι κύλισε κάτω μὲ τὸν ὦμο σπασμένο ἀπὸ μιὰ σφαῖρα.

Ἕνας Ἰνδὸς, κρατώντας στὰ χέρια τοῦ ἕνα τουφέκι ποὺ κἀνιζε ἀκόμη καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕνα ἀγοράκι ποὺ κούτσαινε καὶ ποὺ δὲν ἦταν ἄλλο ἀπὸ τὸν Κεμπέρ, βγῆκε ἀπὸ τὸ σῦδεντρο καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ντάρλι.

Κόντευε νὰ τὸν φθάσῃ ὅταν ὁ Καντούρ ποὺ εἶχε σταματήσῃ τὴν ὥρα ποὺ ἔνοιωσε τὸν καθαλλάρη του νὰ πέφτῃ ἀπὸ τὴν πλάτη του, ἔστριψε μὲ κόπο τὸ χοντρὸ τοῦ κεφάλι πρὸς τὸ μέρος του. Βλέποντας τὸν μικρὸ τοῦ κύριου ξαπλωμένο χάμω στὴ γῆ, ἄπλωσε τὴν προδοσικὴν του καὶ τὸν σήκωσε καί, τὴ στιγμή ποὺ ὁ Κεμπέρ καὶ ὁ σύντροφός του ἔτοιμαζόνταν νὰ τοῦ τὸν πάρουν, τὸν τοποθέτησε ἐπάνω στὴ χαούντα καὶ ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του μὲ τὴ μεγαλύτερη γρηγοράδα. Ὑστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἔφθανε στὴς πύλες τοῦ Ποντισέρου, ὅπου ἔλοι τὸν γινώριζαν καὶ

ἐμπνικε στὴν εἴσοδο τοῦ πκλατιοῦ τοῦ διοικητῆ ποὺ εἶχε ἀνοιχθεῖ διὰ πλάτη γιὰ χάρη του.

Ὁ Ντάρλι ἦταν λιποθυμισμένος.

«Δόξα στὸν Βισνού! Δόξα στὸν Βράχμα! Δόξα στὸν Σίβα!» Ἀπὸ τὴν πρώτη τοῦ Πουραττάκι (13 Σεπτεμβρίου) θάρσιση μιὰ εὐτυχισμένη ἐποχὴ γιὰ τὸ Ποντισέρου. Δὲν ἔφθασε ἀκόμη ἡ ὥρα τῶν Ἀγγλων καὶ τώρα μόνο στενοχώριες θὰ ἔχουν. Ὁ κύριος τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς θὰ δώσῃ ὅλες τὴς χαρὲς καὶ τὴς εὐτυχίες στοὺς Γάλλους.

Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ χλωμὰ πρόσωπα, τὰ κῆκίνα μαλλιά ἤρθαν καὶ ἔπεσαν σὰν τὴς ἀκρίδες, μὰ οἱ Γάλλοι θὰ τοὺς διώξουν. Ἐφεραν μαζί τους ἕνα πλῆθος καράβια καὶ ἄπειρο στρατό, μὰ δὲν εἶχαν τὸν Βράχμα μὲ τὸ μέρος τους. Ἦρθαν γιὰ νὰ δοξασθοῦν καὶ μόνο ντροπὴ θὰ πάρουν. Τοῦ μεγάλου ὅμως Ναμπάμπ, τοῦ ἄσπρου Ναμπάμπ ἡ δόξα του, πρὶν ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο καὶ τώρα θὰ λάμψῃ σὰν ἑκατὸ ἡλίου. Θὰ φύγουν οἱ καταραμένοι ξένοι, θὰ φύγουν πρὶν περάσῃ ὁ μήνας. Θὰ ρίξουν καὶ ἄλλες βόμβες ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴ πόλη, ὅμοιες μὲ φωτιὰς τῆς Κόλασης, μὰ καμμιά δὲν θὰ τὴν πειράξῃ γιὰ τὸ Βράχμα σκέπει τὴν πόλιν τούτην μὲ τὸ χέρι του.

Ἐξαφνὰ τέσσερις ἡμέρες βαστάει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Μὰ σὲ λίγο θὰ πάψῃ. Ὁ Ἀγγλος θὰ ἰδῇ πὼς τὸ πὶδ φρόνιμο ποὺ ἔχει νὰ κάνῃ εἶναι νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ. Καὶ στὴν πρώτη τοῦ ἄλλου μήνα δὲν θάχετε πιά ἐχθρούς. Καὶ οἱ Ἀγγλοὶ θὰ χαθοῦν ὅπως χάνεται τὸ σκοτάδι μπροστὰ στὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Καὶ ὁ ἥλιος μας εἶναι ὁ ἐξοχώτατος μαρκήσιος Ντυπλεῖξ ὅπως τὸν λένε στὸν τόπο του, ὁ Μεγάλος λευκὸς Ναμπάμπ ὅπως τὸν λένε ἐδῶ.

Καὶ τότε τὸ πούλι ποὺ χάθηκε θὰ ξαναφανερωθῇ καὶ τὸ παιδί ποὺ χάθηκε μὲς' στὴς φλόγες θ' ἀναστηθῇ, πρόσθεσε, τελειώνοντας τὸ λόγο του, ὅπως εἶχε τελειώσει καὶ τὸν ἄλλον.

Γιὰ αὐτὸς ποὺ μιλοῦσε τώρα μὲ τὸσον ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐξυμνοῦσε τὴ δόξα τοῦ Ντυπλεῖξ, δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν φακίρη Καθατακελού, αὐτὸν τὸν ἴδιον ποὺ ἕνα μήνα πρὶν προφήτευε τὴ χειρότερα κακὰ γιὰ τοὺς Γάλλους καὶ διαφῆμιζε τὴ δύναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖο τῶν Ἀγγλων. Ὁ πῶς κάνουν τέσσοι καὶ τέσσοι, ἔτσι καὶ αὐτὸς ἄλλαξε γνώμην σύμφωνα μὲ τὴ τροπὴ τῶν πραγμάτων καὶ ἄμα εἶδε πὼς ἡ τύχη γύριζε μὲ τὸ μέρος τῶν

Γάλλων, δὲν εἰσάσε νὰ βγῇ στοὺς δρόμους καὶ νὰ προφητεύσῃ τὸ θρίαμβο τοῦ Ντυπλεῖξ.

Ὅπως δὴποτε, μερικὲς ἀπ' τὴς προφητεῖες τοῦ βγῆκαν ἀληθινὲς καὶ τὴ νύχτα τῆς πρώτης τοῦ μηνός, τὴν ἴδια ἡμέρα ποὺ εἶχε πει ὁ Καθατακελού— ἴσως γιὰ τὸ γινώριζε ἀπὸ πρὶν—οἱ Ἀγγλοὶ ἔβαζαν φωτιὰ στὸν καταυλισμὸν τους καὶ ἔλυναν τὴν πολιότητα τοῦ Ποντισέρου.

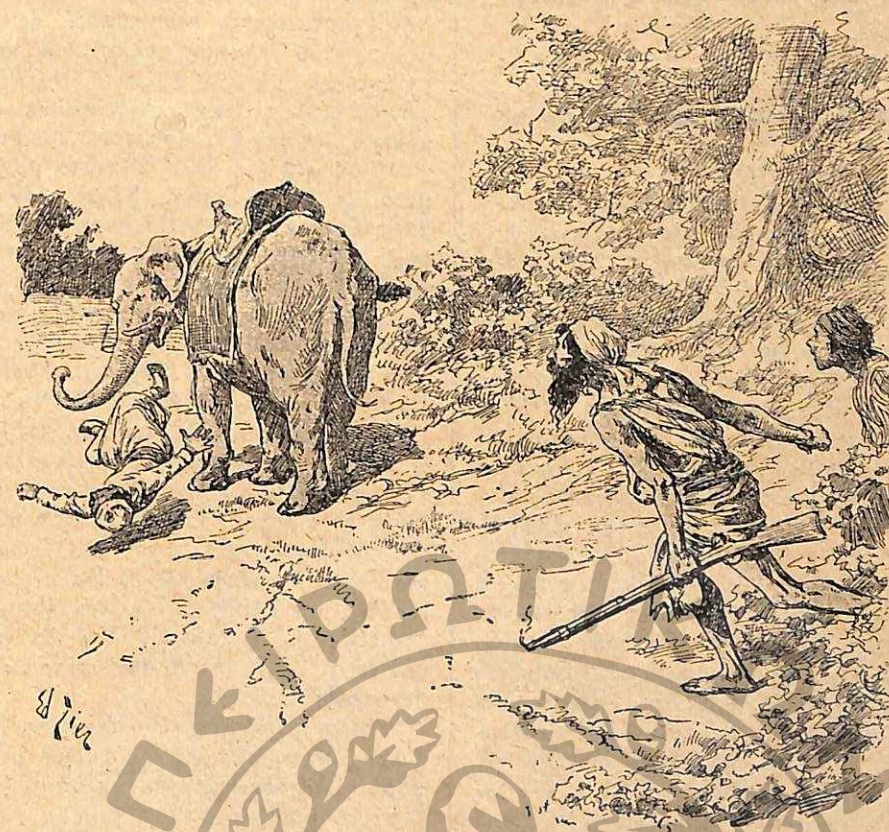
Τὸ ἄλλο πρῶτ' τὰ μάτια ἐνὸς ἀγοριοῦ δώδεκα ἐτῶν, ποὺ μὲ τὸ χέρι κρεμασμένο σ' ἕνα τρίγωνο πανί, βρισκόταν ξαπλωμένο στὴν βεράντα τοῦ διοικητηρίου, ἔρριξαν ἕνα μακρὸ

ραῖα αὐτὴν εἰκόνα: Μὲ τὴ συνθήκην τοῦ Αἰξ-λὰ Σαπέλλ, ποὺ ἔβαζε τέλος στὸν πόλεμον τῶν Γάλλων μὲ τοὺς Ἀγγλους, τὸ Μαδρὰς ξαναγύριζε στοὺς πρώτους τοῦ κατόχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Ὁ φακίρης τῆς μικρῆς παγόδας

Λίγον καιρὸ ἀργότερα ὁ Ντάρλι ποὺ εἶχε πάει κοντὰ στὴν Ἀρκότα γιὰ νὰ δώσῃ κάποιο γράμμα τοῦ Ντυπλεῖξ στὸν λοχαγὸ Μπονασού, γύριζε πίσω στὸ Ποντισέρου. Ἡ ζέστη ἦταν καταθλιπτική. Ὁ μικρὸς Ἰνδὸς, ἀνεβασμένος στὴ ράχη τοῦ Καντούρ, τοῦ ἀχώριστου συντρόφου του, πέρασε ἕνα δάσος ἀπὸ μπανα-

Ἀπὸ τὸ σῦδεντρο βγῆκε ἕνα Ἰνδός, κρατώντας στὸ χέρι τοῦ ἕνα τουφέκι. (Σελ. 198, στ. γ.)

βλέμμα πρὸς τὸν κόλπο ποὺ ὡς χθὲς τὸν γέμιζαν τὰ ἐχθρικά καράβια. Μὰ ἡ θάλασσα λαμποκοποῦσε κάτω ἀπὸ τὸν πρῶτὸ ἥλιο ἐλεύθερη ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Ὅλα τὰ ἐχθρικά πλοῖα εἶχαν φύγει, ἀφήνοντας στὸν Ντυπλεῖξ δόξα «ποὺ ἔλαμπε σὰν ἑκατὸ ἡλίου» ὅπως εἶχε πει καὶ ὁ φακίρης. Τὸ πρῶτο μέρος ἀπὸ τὸ σχέδιό του εἶχε πραγματοποιηθεῖ. Οἱ Ἀγγλοὶ εἶχαν νικηθεῖ καὶ εἶχαν χάσει κάθε γόητρο στὴς Ἰνδίες. Αὐτὸν ὅμως τὸν ἴδιον καὶ ὁ Ναμπάμπ τῆς Ἀρκότας καὶ ὁ ἴδιος ὁ Μεγάλος Μογγόλος, τὸν ἔβλεπαν μὲ θαυμασμὸ καὶ μὲ φόβον ὡς ἕνα ἥρωα ὑπεράνθρωπο.

Μόνο ἕνα πρᾶγμα σκίαζε τὴν ὠ-

γιὲς καὶ ἔξαφνὰ βρέθηκε ἀπρόοπτα μπροστὰ σὲ μιὰ μεγάλη μαρμάρινη στέρνα, γεμάτη μὲ χρυστάλλινο νερό. Γύρω ἀπ' τὴν στέρνα ὀφώνονταν παγόψηλα δέντρα, ποὺ καθρεφτίζονταν μὲς' στὸ νερὸ καὶ ἀπλώναν τὴν δροσερὴν σκιά τους. Μέσα στὴν στέρνα ἀνθίζαν ἕνα πλῆθος γαλάζιοι λωτοὶ ποὺ ἀπὸ πάνω τους πετοῦσαν σύννεφα ἀπὸ πεταλούδες. Καὶ στὴν ἄκρη, ἐκεῖ ποὺ τὰ νερά ἦταν πὶδ ρηχὰ, στέκονταν τριανταφυλλοὶ ἐρωδιοὶ, πολύχρωμες ἀλκυόνες, γερανοὶ κατὰλευκοὶ ποὺ παραμόνευαν νάρπαξουν κάθε ἀνόητο ψαράκι ποὺ θὰ ἔκανε τὴν τρέλλα νὰ περάσῃ ἀπὸ κοντὰ τους.

Ο Ντάρλι γοητευμένος σταμάτησε τὸν Καντούρ. Μὰ ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν μαγευτικὴ εἰκόνα, ἓνα σημεῖο τραβοῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο τὴ ματιά του: Ἡ θέα τοῦ ξάστερου καὶ γαλήνιου νεροῦ. Τί ἀπόλαυση θάταν ἂν μπορούσε νὰκανε ἓνα μπάνιο μέσα σ' αὐτὴ τὴν ὥραία στέρνα, ὕστερα ἀπὸ τὸν τόσο δρόμο ποὺ εἶχε κάνει μέσα στὴ σκόνῃ καὶ τὴ ζέστη. Καταλάβαινε ὅμως καὶ ὁ ἴδιος πὼς ἡ στέρνα αὐτὴ θὰ ἦταν ἱερὴ καὶ πὼς μπορούσε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἱερόσυλος ἀπὸ τοὺς βραχμάιους ποὺ τὴν φύλαγαν ἂν πραγματοποιοῦσε τὴν ἐπιθυμία του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΙΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΤΑ προϊστορικά χρόνια — σὰ νὰ λέμε τὸν πολὺ παλιὸ καιρὸ — στὴ γωνιά αὐτῇ τοῦ πλανήτη μας, μιὰ ἀπὸ τίς ὠραιότερές του, ἔπαιζαν καὶ κατοικοῦμε μεις οἱ Νεοέλληνες, κατοικοῦσαν οἱ Πελαγοί. Ἦταν ἓνας λαὸς μὲ κάποιον πολιτισμό, ποὺ τὰ ἔχουν φαίνονται ἀκόμα (πελασγικά τεύχη)· κάποιος ὅμως νικηθῆκε ἀπὸ ἓναν ἄλλο λαὸ, δυνατότερο, πολεμικώτερο, ποὺ κατέθηκε ὀρμητικὸς ἀπ' τὰ βορεῖα καὶ τὸν ἐκτόπισε. Ὁ λαὸς αὐτός, ὁ κατακτητὴς νὰ ποῦμε αὐτῆς τῆς γωνίας τοῦ πλανήτη μας, ἔμελλε νὰ ξαπλωθῇ σὲ λίγο δόλγυρα, παντοῦ, ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ὡς τὴν Ἀσία (Ἑλλάς, Αἰγαῖο, Μεγάλη Ἑλλάς, Σικελία, Ἰωνία, Περσία) καὶ ἀπὸ τὴν Ἀσία ὡς τὴν Ἀφρική (Ἀλεξάνδρεια), νὰ ποτελέσῃ ἓν ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καὶ ἐνδοξότερα ἔθνη — τὸν Ἑλληνισμό — νὰ δημιουργήσῃ, παίρνοντας τὰ πρῶτα στοιχεῖα ἀπ' τοὺς Φοίνικες (ἀλφάβητο) καὶ τοὺς πανάρχαιους Αἰγυπτίους, τὸν ἀνώτερο, τὸν τελειότερο πολιτισμό, καὶ νὰ τὸν διαδώσῃ σ' ὅλον τὸ γνωστὸ τότε κόσμον, ποὺ τὸν κατέκτησε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Ἦταν τὸ κορυφωμα. Ὑστερ ἀπὸ τὸν πρόωρο θάνατο τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἀρχισε κάποια πολιτικὴ παρακμὴ. Ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, δυνάμεινε ἡ Ρώμη, ποὺ πῆγαινε γιὰ κοσμοκρατορία. Ἐτοίχῃ ἡ Ἑλλάς ὑποχρεώθηκε σὲ λίγο νὰ ὑποταχθῇ καὶ, μὲ τὸ ὄνομα Ἀχαΐα, νὰ καταστήσῃ μιὰ ρωμαϊκὴ ἐπαρχία. Ὑπῆκοοι Ρωμαῖοι οἱ Ἕλληνες ὅλοι καὶ, σιγά-σιγά, μὲ τὸν καιρὸ, Ρωμαῖοι...

Ἀργότερα ὅμως, ὁ Μέγας Κων-

σταντῖνος, ὁ πρῶτος χριστιανὸς αὐτοκράτορας τοῦ κόσμου, εἶχε μιὰ ἐμπνευστὴ θεία: νὰ μεταφέρῃ τὴν πρωτεύουσά του ἀπὸ τὴν Ρώμην στὸ Βυζάντιον — μιὰ ἀπὸ τίς ἀμέτρητες χώρες τοῦ παλαιοῦ Ἑλληνισμοῦ — καὶ νὰ χτίσῃ ἐκεῖ μιὰ νέα πόλιν, ποὺ ἀπ' τ' ὄνομά του ὀνομάσθηκε Κωνσταντινούπολη. «Νέα Ρώμη» τὴν εἶπαν ὕστερα, ὅταν δηλ. ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Θεοδοσίον, τὸ ἀπέραντο ρωμαϊκὸ κράτος χωρίσθηκε σὲ Δυτικὴ καὶ Ἀνατολική, καὶ πρωτεύουσα τοῦ Ἀνατολικοῦ ἔγινε γιὰ πάντα ἡ Κωνσταντινούπολη. Ἀλλὰ καλύτερα νὰ τὴν ποῦμε Νέα Ἀθήνα. Γιατὶ ἐκεῖ ἔμελλε νὰ δημιουργηθῇ ἓνας ἄλλος ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμός, ἐφάρμιλλος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ, καὶ ἀντίστοιχα μὲ τὸν ἀθάνατον Παρθενῶνα τῆς ἀθηναϊκῆς Ἀκρόπολης — κέντρο μιὰ φορὰ καὶ ἔστια τοῦ κόσμου — νὰ ὑψωθῇ ἓν ἄλλο ἀθάνατον μνημεῖον, ἡ Ἁγία Σοφία. Χίλια χρόνια βίασαξε τὸ ἑλληνικὸ Βυζαντινὸ Κράτος ποὺ εἶχε διαδεχθῇ τὸ Κράτος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Σ' αὐτὸ τὸ μεσαιωνικὸ διάστημα, στὴν καθ' αὐτὸ Ἑλλάδα κατέβηκαν κάθε λογῆς βάρβαροι ἢ μισοβάρβαροι λαοί: Γότθοι, Σλαῦοι, Φράγκοι. Μπόρεσε νὰ τοὺς δώξῃ, ἢ νὰ τοὺς ὑποτάξῃ, ἢ νὰ τοὺς ἀφομοιώσῃ μὲ τὴν μεγάλη, τὴν ἀνίκητη δύναμιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ μόνο ὅταν ἔπεσε ἡ Κωνσταντινούπολη στὰ χέρια τῶν Τούρκων καὶ καταλύθηκε τὸ Βυζαντινὸ Κράτος, τὸ 1453, τουρκοκρατήθηκε ὀριστικὰ καὶ ἡ καθ' αὐτὴ Ἑλλάδα καὶ ἔμεινε σ' αὐτὴ τὴ σκληρὰ τετρακόσια σχεδὸν χρόνια.

Ἀλλὰ ἡ δύναμιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ διατηρήθηκε καὶ νίκησε ἀκόμα μιὰ φορὰ. Ἄν δὲν μπόρεσε νὰ ὑποτάξῃ ἢ ν' ἀφομοιώσῃ καὶ τὸν Τούρκο, κατόρθωσε ὅμως νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τὸν δώξῃ. Τὸ 1821 ἔστησε τρόπαια ἐφάρμιλλα τῶν Περσικῶν καὶ ἀνάδειξε ἥρωες ποὺ θύμισαν στὸν ἑκπληκτὸν κόσμον τὸν Λεωνίδα. Ἀπὸ τότε ἡ καθ' αὐτὴ Ἑλλάδα ἐλευθερώθηκε, ἔγινε ἓνα μικρὸ στὴν ἀρχὴ ἀνεξάρτητο βασίλειον καὶ ἔρριξε τὰ θεμέλια ἐνός καινούργιου νεοελληνικοῦ ἢ ρωμεικοῦ πολιτισμοῦ, παίρνοντας τὰ πρῶτα στοιχεῖα ἀπ' τὴν δυτικὴν Εὐρώπην (ποὺ αὐτὴ ἡ Ἑλλάς τῆς τότε εἶχε δώσει μιὰ φορὰ). Καὶ νὰ, μόλις πέρασαν ἑκατὸ χρόνια ἀφότου ἡ Ἀθήνα ξανάγινε ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ πρῶτον μικρὸ κράτος ἀπλώθηκε, μεγάλωσε, πολιτίσθηκε, πρὸ δευσε, καὶ σήμερον θεωρεῖται τὸ σπουδαιότερον μέσα στὰ Βαλκάνια, ὅχι κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυ-

σμὸ — γιατί δημιουργήθηκαν ἢ ἀπὸ μείναν ἄλλα μεγαλύτερα — ἀλλὰ κατὰ τὴ ζωτικότητα, τὴν πνευματικότητα καὶ τίς μεγάλες προόδους ποὺ ἔκαμε στὴ λογοτεχνία, στὶς τέχνες καὶ στὶς ἐπιστῆμες. Ὅσο γιὰ τὴν πρωτεύουσά του, τὴν αἰώνια Ἀθήνα, ποὺ τὴ στεφανώνει ἀκόμα ἡ Ἀκρόπολις μὲ τὸν Παρθενῶνα τοῦ Ἰκτινίου καὶ τοῦ Φειδία, εἶναι ἀναντίρρητα μιὰ θαυμάσια πόλιν, μεγάλη, ὥραία, καὶ μ' ὅλα τὰ σημάδια τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ σύντομη αὐτὴ ἱστορικὴ ἐπισκόπηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπ' τὰ πρῶτα τοῦ χρόνου ὡς σήμερον, πρέπει νὰ μᾶς κίνη αἰσιδοξοῦς γιὰ τὸ μέλλον. Γιατὶ μᾶς δείχνει ὀλοφάνερα τὴ δύναμιν τοῦ καὶ τὴν ἀθανασία του. Καταλαβαίνετε τί θὰ πῇ, ὕστερ ἀπὸ τόσες ἐπιδρομές, τόσες κατακτήσεις, τόσες περιπέτειες, νὰ μὴ σδυστοῦμε ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, ὅπως τόσσοι ἄλλοι λαοί, παρὰ νὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ υπάρχουμε σὰν Ἑλληνες, νὰ ζοῦμε σ' αὐτὴ τὴν κοιτίδα μας καὶ νὰ μιλοῦμε τὴν ἴδια γλῶσσα ποὺ μιλοῦσαν καὶ οἱ μεγάλοι πρόγονοί μας; Γιατὶ τί ἄλλο εἶναι ἡ γλῶσσα ποὺ μιλοῦμε σήμερον — ἡ γλῶσσα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ — παρὰ ἡ ἀρχαία τοῦ Ὀμήρου καὶ τοῦ Πλάτωνα, ὅπως ἐξελιχθῆκε μὲ τὸν καιρὸ καὶ τοὺς γλωσσικοὺς νόμους; Ἐνέες λέξεις μπήκαν βέβαια πολλές, ὅπως μπαίνουν σ' ὅλες τίς γλώσσες τοῦ κόσμου. Τίς ἀφομοιώσαμε ὅμως, τίς κάναμε καὶ αὐτὲς ρωμεικές — πόρτα, βάρκα, κορώνα, μενεξές — ἐνῶ οἱ περισσότερες εἶναι ἴδιες οἱ ἀρχαίες: θεός, ψυχὴ, πνεῦμα, σῶμα, καρδιά, νοῦς, ἡ μεσαιωνικὴ, ἀπ' τὴν ἀρχαία καὶ αὐτὲς κατωμένες: ψωμί, νερό (νεκρὸν ὕδωρ) σηκῶτι (σηκωτὸν ἦπαρ), κρασί (κράσις οἶνου καὶ ὕδατος στὸν «κρατῆρα») καὶ καθεξῆς.

Περνοῦμε, ἀλήθεια, δύσκολους καιρούς. Τὰ τελευταῖα θλιβερώτατα περιστατικὰ ἐπηρεάζουν καὶ αὐτὴ τὴν χαρὰ καὶ τὴν περηφάνειαν τῆς ἐθνικῆς μας γιορτῆς. Ἀλλ' ἂς τὰ παραμερίσουμε, ἂς τὰ ξεχάσουμε καὶ ἂς εἴμαστε χαρούμενοι καὶ περήφανοι ὅπως πάντα. 25 Μαρτίου 1821. Ὅτι ἔγινε κείνη τὴν ἱστορικὴ ἡμέραν ποὺ τὴ γιορτάζουμε κάθε χρόνο γιὰ τὸ θυμόμαστε καὶ νὰ ἐλπίσουμε, δὲν χάνεται καὶ δὲν θὰ χαθεῖ ποτέ. Ἦταν ἡ ἀνάστασις μιᾶς Νέας ἐλεύθερης Ἑλλάδας, ποὺ συνεχίζει τὴν Ἀρχαία καὶ τὴν Βυζαντινὴ, καὶ ποὺ θὰ ζήσῃ στὸν αἰῶνα!

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΛΕΓΓΕΙΟ

Ἐλα λουλουδί σβύστηξε
Κι' ἄπειρα γύρω
Λουλούδια τ' ἄλλο κλάψανε
Χύνοντας μῦθο.

Μιὰ πεταλούδα χάθηκε
Κι' ἡ συντροφιά της
Λυπητὰ τὴ ζήτηγε
Στὸ πέταγμα της.

Ἐνα πουλὶ λαβώθηκε
Ψυχομαχάει
Κι' ὅλο τὸ δάσος πένθησε,
Μοιρολογάει

Κάποιον φτωχοῦλι θάψανε
Σὲ κάποια ἄκρη,
Μάτι γι' αὐτὸν δὲ βρέθηκε
Νὰ χύσῃ δάκρυ.

Ἀγραμπελὴ

ΣΤΗ ΓΑΛΗΝΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Ἦταν ἓνα δειλινὸ τοῦ Αὐγούστου.
Ὁ ἥλιος ἔρριχνε τίς τελευταῖες σβυ-
σμένες ἀναλαμπές του. Μικρὰ χρυσα-
φένια συννεφάκια εἶχαν σκεπάσει τὸν
οὐρανὸ καὶ μιὰ γλυκεῖα ἀνταύγια γλυ-
κῶν χρωμάτων ἔρριχνε τὸ ἀμυδρὸ φῶς
τῆς ἐπάνω στὸ ἥσυχο μέρος τῆς ἐξοχῆς.

Κουρασμένη πολὺ διανοητικῶς — ἀφοῦ
ὁλόκληρο τὸ πρωῒνὸ τῆς ἡμέρας μου
τὸ εἶχα περάσει σκυμμένη ἐπάνω στὰ
βιβλία καὶ ἔπειτα ἀπὸ δύομιση ὥρων συ-
νεχῆς δύσκολο μάθημα τὸ ἀλόγευμα —
κατέβηκα στὴν ἀκρὴ τοῦ κτήματός μας,
μακριὰ ἀπ' τὸ θόρυβο τοῦ σπιτιοῦ μας
νὰ ξεκουρασθῶ.

Πολλὲς φορὲς μοῦ ἄρεσε νὰ κατε-
βαίνω σ' αὐτὸ τὸ μέρος γιὰ νὰ ξεκουρά-
ζομαι· μὰ αὐτὴ τὴν ἡμέραν, ἴσως γιατί
ἦμουν πολὺ κουρασμένη, ἴσως γιατί
ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ σπάνια ἀπογεύματα,
τὸ θέαμα ποὺ παρουσιαζόταν μπροστά
μου, μοῦ φάνηκε σὰν κάτι ὑπερφυσικὸ
ποὺ μερικὲς φορὲς ὁ Πλάστης τῶν ὄλων
χαρίζει στὴ γῆ...

Τὰ πουλάκια, κρυμμένα στὰ πυκνὰ
φυλλώματα τῶν δένδρων, ψάλλοντα τὴ
νυχτερινὴ τους τὴν ὑμνῳδίαν συμπλή-
ρωναν τὴ θεία ἀρμονία τῆς μυστικῆς
αὐτῆς ὥρας.

Καὶ σὲ λίγο τὸ πᾶν ἡσυχάζε. Τὰ
πουλάκια ἔπαυαν νὰ κελαῖδουν. Μιὰ
μαγικὴ γαλήνη χύθηκε σ' ὅλη τὴ φύσιν
καὶ ἡ νύχτα ἀπλώσε ἀργὰ-ἀργὰ τὸ σκο-
τεινὸ τοῦ πέπλου. Μονάχα ἓνα ἀπαλὸ
ψιθύρισμα τῶν φύλλων ἐτάραξε τὴ
γαλήνη.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴ μυστικὴ ὥραν ποὺ
ἔρχεται ἡ νύχτα νὰ κοιμίσῃ στὴν ἀγκα-
λιά της τὴ φύσιν καὶ νὰ σβύσῃ στὸ σκό-
τος τοῦ τὸ θόρυβο τῆς ζωῆς, εἶχα ἀφήσει
τὸ νοῦ μου ἐλεύθερον ν' ἀνατρέξῃ στὸ
παρελθόν, στὴν παιδικὴ μου ἡλικία,
σ' εὐτυχέστερες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου.

Οἱ φωσφορίζουσες μαρμαρυγὲς τῶν
ἀστέρων εἶχαν ἀρχίσει νὰ λαμπυρίζουν
στὸ σκοτεινὸ θόλο τ' οὐρανοῦ καὶ ἡ βα-
σιλίσσα τῆς νύχτας πρόβαλε ἀργὰ πίσω
ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ ἔλουζε τὴ γῆ μὲ τὸ
χλωμὸ τοῦ φῶς, ὅταν ἡ νυχτερινὴ αὔρα
μοῦφερε στ' αὐτιά μου μακρινὸς πα-
θητικὸς ἦχος ἐνός βιολιοῦ. Οἱ τόνοι
πλησίασαν ἀρκετὰ καὶ ἀκούγα τώρα

καθαρὰ τίς γλυκεῖες μελωδικὲς στρο-
φές ἐνός γνωστοῦ μου κομματιοῦ ποὺ
μοῦ ἄρεσε ἐξαιρετικὰ. Μιὰ ὑπερκόσμια
ἀρμονία σκορπίστηκε καὶ ἐτάραξε γιὰ
λίγον τὴ μαγικὴ γαληνεμένη νύχτα.

Ἦταν ἡ συμπλήρωση τῆς σπάνιας
αὐτῆς βραδυᾶς...

Κι' ἀργὰ-ἀργὰ, ὅπως εἶχαν ἔλθει, οἱ
ἦχοι ἀρχισαν ν' ἀπομακρύνονται στὴν
ἐρημιὰ τοῦ δάσους ὅπου ἐβυσσαν καὶ
αὐτὲς μελαγχολικὰ μέσα στὴν ἱερὴ μυ-
στικὴ σιγῇ...

Μελαγχολικὴ Ψυχὴ

✽✽

Ο ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

Εἶναι μιὰ βραδυὰ τοῦ καλοκαιριοῦ
κι' ἡ ὥρα περασμένη.

Μὲ ἀργὰ-ἀργὰ βήματα ἀνεβαίνω τὸν
ἀνηφορικὸ δρόμον τῆς Γαρίτσας. Βυθι-
σμένη σὲ σκέψεις ὅλο προχωρῶ, χωρὶς
κι' ἐγὼ νὰ ξέρω γιὰ ποῦ. Κι' ὅλο προ-
χωρῶ...

Μὲ μιὰς τὴν ἡρεμὴ γαλήνη μου τὴν
τάραξε μιὰ μαγεμένη μελωδία· ἦταν ὁ
παθητικὸς μελαγχολὸς τόνος ἐνός βιο-
λιοῦ. Σταμάτησα σὸ ἀκουσμα αὐτοῦ καὶ
ἀρχισα νὰ κοιτῶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά,
μήπως δῶ ἀπὸ ποῦ προέρχεται αὐτός
ὁ γλυκὸς ἦχος. Ἀλλὰ δὲν ἔβλεπα τί-
ποτε.

Ὅσο ὅμως προχωροῦσα ὁ ἦχος ἀ-
κουγόταν δυνατότερος, καὶ τέλος βρέ-
θηκε μπροστά σ' ἓναν φτωχὸ ἄνθρω-
πο, σ' ἓνα πλανόδιον βιολιστὴ ποῦ,
παίζοντας, προσπαθοῦσε νὰ ἐπισύρῃ
τὴν προσοχὴ τῶν κυρίων τοῦ μεγάλου
σπιτιοῦ ποὺ βρισκόταν μπροστά του.

Ἡ παρουσίᾳ μου φαίνεται τὸν τά-
ραξε, ἔκοψε τὸ τραγούδι του καὶ μὲ
κοίταξε κατὰματα. Τότε στὸ ἀδύνατο
πρόσωπό του διέκρινα ὅλη τὴ λύπη, ὅ-
λη τὴν ἀπογοήτευση τῆς ζωῆς του. Καὶ
καθὼς ἔφευγε, τὸν ἀκούσα νὰ λέῃ:

— Μιὰ ὥρα παίζω καὶ κανεὶς δὲν εἶ-
ναι κεῖ μέσα νὰ βγῇ νὰ ρίξῃ μιὰ δε-
καρούλα σὲ μὲ τὸ φτωχό!

Δυστυχισμένε βιολιστῇ! Ὅλοι εἶναι
μέσα σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο σπῆτι, ὅλοι,
ἀλλ' οἱ δυνατοὶ μὰ ἀχάροι ἦχοι τοῦ
ράδιου, ποὺ διασκεδάζουν αὐτοὺς τοὺς
κυρίους, ἔχουν ἐκμηδενίσῃ τοὺς ἀδύ-
νατους, μιὰ γλυκὴ ἦχους τοῦ βιολιοῦ
σου...

Μαργιολάκι

✽✽

ΕΙΝΑΙ ΑΥΠΕΣ!

Βγήκαν πέντε-ἕξι μαζί ἀπ' τὴν πα-
νεπιστημιακὴ αἴθουσαν. Κατακοιμνὴ
σήμερον, λὲς καὶ τὴν ἔκαιγε μεγάλος
πυρετός, ἀπλήρητῃ πῆγε νὰ πάρῃ τὸ
δρόμον μονάχη. Μιὰ φωνὴ τὴν ἔκοψε.

— Ἰωάννα, θέλεις νὰ σὲ πάω ὡς τὸ
σπίτι σου; Δὲν ἔχω τί νὰ κάνω ἀπὸ
τώρα σπῆτι.

Στάθηκε. Δυσανασχέτησε. Ἄλλο καὶ
τοῦτο... νὰ τὴν πᾶν σπῆτι της! Μὰ
τί τὴν κοίταζαν ἐστὶ σήμερον; τί ἦθε-
λαν; δὲν τὴν ἀφῆναν στὴν ἡσυχία της;
στὴ λύπη της;

Ἦταν ἡ πρώτη μέραν ποὺ ἀναζητοῦ-
σε τόσο τὴ μοναξιά, ἦταν ἡ πρώτη φο-
ρὰ ποὺ ἔφηνε σὰν κυνηγιμένη ἀπ' τὸ
πανεπιστημιακὸ κοινὸν γιὰ νὰ βρεθῇ
κάπου μόνη, γιὰ νὰ ξεπάσῃ μακριὰ

ἀπ' ἀδιάκριτα μάτια, μακριὰ ἀπ' ἀν-
θρώπους ποὺ ἂν τὴν ἔβλεπαν θὰ γε-
λοῦσαν ἴσως. Μὰ τί νάλεγε; Ἡ εὐγέ-
νεια δὲν πέτρωσε μέσα της καὶ τῆς ὁ-
παγόρεψε δυο-τρία στεγνὰ λόγια.

— Ἄν θέλω; ἔλ' Ἀντιγόνη.

Βάδισαν πολὺ δίχως μιὰ, ὡς ποὺ ἡ
μιὰ ἔσπασε τὴ σιωπῇ.

— Τί σοῦ εἶναι αὐτός ὁ καθηγητῆς;
Ἀπὸ ποῦ σὲ παίρνει καὶ ποῦ σὲ πάει!
Καὶ πὼς νὰ μπορῇς ν' ἀπαντᾷς ψύ-
χραιμα ὅταν διακόσια-τρακόσια ξευγά-
ρια μάτια καρφώνονται πάνω σου, ὅ-
ταν τόσα ἀντρίκια στόματα εἰν' ἐτοιμα
νὰ σ' ἀντικρούσουν, νὰ σὲ διαφεύσουν
ἀνάλογα μὲ τίς δικές τους ἀντιλήψεις;

— Σώπα, καϊμένη Ἀντιγόνη. Παρη-
γοριεῖς στὸν ἄρρωστο μὰ καὶ στὸν φται-
χτη; Ποιὸς τὰ κάνει τόσο, τέτοια, θά-
λασσα ὅπως σήμερον ἐγὼ; Ν' ἀπαντᾶω
καλὰ καὶ ἡσυχὰ στὴν ἀρχὴ καὶ ὕστερα,
τί ἦταν αὐτὸ τὸ ὕστερα; Νὰ μὴ μπο-
ρῶ ν' ἀρθρώσω λέξη; Νὰ βλέπω τὸν
καθηγητὴ καὶ νὰ μὴ καταλαβαίνω τί
μοῦ λέει; Πὼς σταμάτησε τὸ μυαλό
μου; Τί ἦταν; Παλιό, ἀκουρντιστὸ ἀ-
πὸ χρόνια ρολοῦ; Κι' ὅμως στὴν ἀρχὴ
δούλευε. Κι' ὅμως τώρα ποῦ θέλω νὰ
σταματήσῃ, δουλεύει... δουλεύει ἀ-
κούραστα λέγοντάς μου τὸ τί ἔπαθα.

Δυὸ δάκρυα γέμισαν τὰ μεγάλα μά-
τια, δυὸ δάκρυα κύλισαν καὶ ἄλλα δυὸ
τὰ ξαναγέμισαν.

Ἡ μικρὴ φοιτήτρια ποὺ κρατήθηκε
τόσο γιὰ νὰ μὴν κλάψῃ μπροστὰ σὲ ἄλ-
λους, δὲν βάσταξε πιά. Θαροῦσε τὴν
ψυχὴ της πληγωμένη γιατί; Γιατὶ εἶ-
χαν μιὰ ἀσκησὴ καὶ ἐνῶ ἤθελε νὰ μι-
λήσῃ, νὰ δείξῃ πόσον εἶχε διαβάσει
δὲν μπόρεσε ν' ἀπαντήσῃ στὶς ἐρωτη-
σεις τῶν καθηγητῶν. Τάχασε καὶ ντρο-
πίαστηκε, λέει, μπροστὰ σὲ τόσοις ἀν-
θρώπους.

Καὶ τὸ κλάμμα της μεταδόθηκε καὶ
στὴν ἄλλη, καὶ τὰ δικά της μάτια βούρ-
κωσαν.

— Ὅστε κλαῖς καὶ σύ; Κλαῖς γιὰ
μένα;

Ἐν' αὐτοκίνητο φτάνοντας μὲ βιάση
τίς χώρισε. Σανταμαρώνει καὶ τότε
ἡ θλιμμένη (ποῖα νᾶταν ἡ οὐσιαστικὴ
θλιμμένη); θέλοντας ν' ἀλλάξῃ συζή-
τησιν, ρώτησε τὴν ἄλλη.

— Γιατὶ φορὲς μαῦρα, Ἀντιγόνη;

— Δὲν θάθελα νὰ φέρω μπροστὰ σου
ζωντανὰ τὸ δράμα μου. Μὰ ὅχι. Θὰ
στὸ πῶ. Θὰ στὸ πῶ, μόνον καὶ μόνον
γιὰ νὰ μὴ κρῖνῃς σὰν ἓνα μικρὸ ἀπει-
ρο παιδί τὴ λύπη, γιὰ νὰ μάθῃς νὰ ἐ-
κτιμᾷς ἄλλοτε λογικὰ τὸν πόνο.

«Εἶμαι ἀπ' τὴν Κῶ. Διὰ βᾶα — πᾶνε
δυὸ χρόνια σχεδὸν τώρα — γιὰ διαγω-
νισμό. Σάφηναι ἀκούω μιὰ βουή, βλέπω
τὸ κόθε τι στὴν κάμαρά μου νὰ κου-
νιέται. Πρίν προφτάσω νὰ φωνάξω,
πρίν προφτάσω νὰ συγκεντρωθῶ —
με οἱ δικοὶ γιὰ ν' ἀντιμετωπίσωμε ὅ-
λοι μαζί τὸν κίνδυνον, αἰσθάνουμαι τὸν
τοῖχο νὰ πέφτῃ. Πέτρες στὰ πόδια μου,
δοκάρια πάνω μου. Οἱ φωνὲς μου σμί-
χτηκαν στὸ πῶ λυπητερό θανάτην
θρῆνον μὲ τίς σπαρακτικὰς φωνὰς τῶν
δικῶν μου. Μετὰ ἀπὸ τρισημίσις ὥρες
ἀγωνίας, πνιγμοῦ, πρᾶγματικοῦ θανά-
του κάτω ἀπ' ἓνα σωρό, μ' ἔβγαζαν ποῦ
νὰ μὴ μ' ἔβγαζαν. Μ' ἔβγαζαν καλὰ γιὰ
νὰ σταθῇ τὴν ἄλλη μέραν τραλλὴ μπρὸς
σὲ τέσσερα φέρετρα. Ἡ μητέρα μου,
τὰ τρία μου ἀδέρφια ἦσαν νεκρά καὶ
γὼ μ' ἓνα μόνον γέρον γαμπρό στὸν κό-
σμον, μιὰ ὀρφανή. Ἀπὸ τότε φτιγίχτηκε

ὁ σταυρός μου. Ήταν τόσο βαρὺς πού τὸ παιδικό μου σῶμα λύγισε φορές καὶ φορές μὴν τώρα... τώρα συνήθισα λίγο. Ὁ ὅμος μου σκλήρηνε κι' ἂν τὸ πνεῦμα μου προσμένει τὸ σταύρωμα, προσδοκᾷ ὅμως καὶ τὴν ἀνάστασι.

Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσει ἄλλο, λυγμοὶ τὴν ἐκοψαν. Ἐκλαιγε μὲ σπαραγμὸ σὲ μιὰ πάροδο πούστριψαν.

— Εἶδες τί θὰ πῇ πόνο; Τί θὰ πῇ πληγὴ; Κλαίς ἀκόμη; Κλάψε. Ξέρω πῶς τώρα πιά δὲν κλαίς παρὰ γιὰ μένα.

— Τί κακὸ ποῦκανα θυμίζοντάς σου, Ἀντιγόνη!...

— Τί λές; Μὲ βλέπεις πού γελάω σὲ παγεπιστήμιο; Εἶναι τῆς ὑποκρισίας ἡ μάσκα, ἂν κάποιοι φοροῦν μόνο αὐτὲς τὶς μέρες μάσκα εἶν' ἄλλοι πού τὴν φοροῦν διαρκῶς. Ἐχουν πάντα ἀποκριεῖς αὐτοί...

— Ἐλα, σὺ π' Ἀντιγόνη. Μὴ μὲ θαρρῆς καὶ μὴν μένα τόσο παιδί. Τὸ ξέρω. Ἐτσι εἶναι ἡ ζωὴ. ἂν εἶχαμε καὶ μιὰ τρίτη μαζὺ μας, ποῖδς ξέραν, ἴσως νάχε νὰ μᾶς πῇ αὐτὴ, ἔνα πόνο βαθύτερο κι' ἀπ' τὸν δικό σου. Ποιὸς μπορεῖ ν' ἀναμετρήσῃ τὴν πίκρα! Καθένας πρέπει νὰ παρηγοριέται. Πίσω ἀπὸ κάθε ἀνθρώπου, μέσα σὲ κάθε ψυχῇ, εἶναι πόνοι, εἶναι λύπες!...

Ἀγνή

ΑΕΡΟ... ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Τατόι.

Σὲ λίγο φεύγουμε γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη.

Εἶναι ἔνα ἡσυχὸν Ἀπριλιάτικο πρωῒνὸ Ἡ Ἀθῆνα, σκεπασμένη μὲ ἀραχνόφρανο πέπλο—τὴν ἀνοιξιάντικη ὀμίχλη—κοιμάται ἀκόμα. Ἡ πρωῒνη αἶσα, δροσερὴ καὶ ἀπαλὴ, μᾶς χαϊδεύει τὸ πρόσωπο.

Στὸ ἀεροδρόμιο, κίνηση ἀσυνήθιστη. Ὑπάλληλοι, ναῦτες, μηχανικοί, ὅλοι βρίσκονται σὲ πόδι, ἐξετάζοντας, βλέποντας, τρέχοντας.

Κάποτε ἀνεβαίνουμε. Τὰ βήματα, φοβισμένα, διστακτικά, διευθύνονται γιὰ τὴν πορτοῦλα. Μιὰ σκέψη σφίγγει ὅλων μας τὴν καρδιά. Θὰ βγοῦμε ζωντανοὶ ἀπ' τὸ μεταλλινὸ ἐκεῖνο κατασκευάσμα;

Παρατηρῶ γύρω μου. Μερικὰ παραθύρια κοιμῶνται, δεξιὰ κι' ἀριστερά. Πέτσινα καθίσματα. Ζῶνες ἀσφαλείας. Χάρτες κι' ἕνας δείκτης γιὰ τὴν ταχύτητα.

Νὰ λοιπὸν ἡ καμπὴ πού θὰ ἐμπιστευθῇ τὴ ζωὴ μας.

Κάθονται ἀμήλητος. Ξαφνικά, ἕνας θόρυβος ἐκκοφαντικὸς, ἀπαίσιος, πού λές κι' ἐβγαίνει ἀπ' τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, σκόρπισε τοὺς θλιβεροὺς μου συλλογισμοὺς. Ὑστερὰ ἔνα ἀπότομο τίναγμα καὶ τίποτ' ἄλλο...

Σὲ λίγα δευτερόλεπτα, βοισκόμαστε στὸν ἀέρα, ἐνῶ συγχρόνως, ἕνα ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ στόμα μου.

Τὸ τί ἦταν ἐκεῖνο πού ἔβλεπα, μὴν νάχα τὸ αἰθέριο χερί ενός Μιχαήλ Ἀγγέλου, μποροῦσε ν' ἀπεικονίσῃ.

Οἱ πρῶτες ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, ξεσχίζοντας τὴν ἐλαφρὴ ὀμίχλη, ἔπεφταν πάνω σὲ δημοῦργημα τοῦ ἱσθμοῦ Φειδία.

Καὶ τὸ μάραρο, τὸ ἄψυχο καὶ κρύο μάραρο. Ἐπαιρνε ζωὴ καὶ παλμό, κάτω ἀπ' τὸν ὀλογάλανο οὐρανὸ τῆς Ἀτ-

τικῆς. Ὁ Λυκαβηττός, χωνὶ ὀλοπράσινο, μὲ ὀλόλευκη πινελιὰ τὸν Ἀη-Γιώργη, στὴν κορφή, ὑψωνόταν καμαρωτός, δεσποζοντας στὴν αἰτική πεδιάδα.

Δὲν προφθαίνουμε νὰ χορτάσουμε τὸ πρωτότυπο αὐτὸ ζωγραφιστὸ πιάτο, ὅταν κατὰ τὸ βοριά, ξεχωρίζει μιὰ ἀργυρὴ γραμμὴ νὰ αὐλακώσῃ τὴ γῆ. Εἶναι τὸ στενὸ τοῦ Εὐρίπου.

Ἡ ὁμορφὴ Χαλκίδα, μοιάζει μὲ νεράιδα πού κοιμάται στὰ ἡσυχὰ τοῦ Εὐβοϊκοῦ νερά.

Πιὸ ψηλὰ τὸ Πήλιο. Τὸ μοσχομυρισμένο καὶ κατάφυτο βουνό, μοιάζει μὲ τεράστιο μπουκέτο, πού χέρι πελώριο κι' ἄορατο κρατᾷ.

Ἀπὸ δὴ καὶ πέρα, δύσκολα συγκρατεῖ κανεὶς τὶς ἐντυπώσεις του.

Ἡ γῆ ἀπὸ κάτω μὲ σάν ἕνα πελώριο περσικὸ χαλί, ἀνεχτίμητο, πού διακόπτεται ἀπὸ λοφίσκους, οἱ ὅποιοι ἐπαιρναν τὴ μορφὴ τῶν κυμάτων ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ὕψος, ἐκτείνεται σὲ πλάτος ἄορατο.

Δεξιὰ μας, ἡ ἀπέραντη γαλανὴ, ἡ-συχή καὶ πανέμορφη, ἀπλώνεται, κρατώντας στὶς ὕψους τῆς ἀγκάλης σημα-ραγδένια βράχια, τὰ νησιά τῶν Σποράδων.

Στὰ βορειοδυτικὰ ἔν' ἄλλο θέαμα ἀποσπᾷ τώρα τὴν προσοχή μας. Τὰ Τέμπη κι' ὁ Ὀλυμπος.

Τὰ Τέμπη, τὸ χιλιοτραγουδημένο ἄλσος τῶν νυμφῶν, τὸ καταφύγιο τῶν Θεῶν, χορτισμένο στὰ δύο, ἀπὸ μιὰ γαλάζια κορδέλλα, τὸν Πηνειό.

Ὁ Ὀλυμπος, ἐπιβλητικὰ ὑψώνεται, γίγας-φρουρὸς τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου. Οἱ πάγοι πού τὸν καλύπτουν, κάνουν τὴν κορφὴ του ν' ἀντανακλᾷ, καὶ νὰ σκορπίζει ἀνταύγειες ἐκτυφλωτικῆς, παρὰξενες!

Σὲ λίγο, ὁ Θεομαϊκὸς μὲ τὰ καράβια του—σκουληκικά πού πλέουν σὲ μιὰ λεκάνη νερό—κι' ὁ Λευκὸς πύργος—γλάρος ὀλόσπρος ν' ἀναπαύεται στὴν ἀρογιαλιά.

Ξαφνικά—καὶ πάλι ξαφνικά ὅπως καὶ στὴν ἀπογείωση—ἕνα σύρσιμο σὲ σκοῦρο σὺν πλάκα σοκολάτας χῶμα τοῦ Σέδες, κι' ὕστερα... χαχανίσματα κι' ἀγκαλιάσματα γνωστών καὶ φίλων!

Ἰσταντὲρ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμμὰ:—Λιλή, δὲν μοῦ δίνεις καὶ μένα μιὰ καραμέλλα;

Λιλή:—Νὰ σοῦ δώσω, μαμμὰ μου, ἀλλὰ νὰ μὴ τὴν πάρῃς!

Μπατέρφλαϋ

—Ἐπάνω εἶναι ὁ ἀδελφός σου, Ἀλέκο;

—Στάσου μιὰ στιγμή νὰ τὸν ρωτήσω.

Μπατέρφλαϋ

Ἡ μικρὴ Ἀλίκη ρωτᾷ τὴ μαμμὰ της:—Μαμμὰ, καὶ μὲ τὸ ξεστὸ νερό σβῶνει ἡ φωτιά;

(Γεγονός)

Κίτρινη Μαργαρίτα

Σκέψεις τοῦ Κουφιόκεφαλάκη:—Λένε πῶς ὅλες οἱ γάτες φαίνονται τὴ νύχτα μαῦρες. Οἱ μαῦρες ὅμως πῶς νὰ φαίνονται ἄραγε;

Ἀνθὸς τοῦ Μαῖου

ἈΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 19 Μαρτίου 1935

Μόνο ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο καὶ μοῦ γράφουν, δικαιούνται νὰ ἔχουν ἀπάντηση—ἐκτενέστερη ἢ συντομότερη, ἀναλόγως τοῦ θέματος καὶ τοῦ χώρου—στὴν Ἀλληλογραφία μου. Σὲ δυσανάγνωστα γράμματα, μὲ ξέθωρο μελάνι γραμμένα, ἢ ἀκατάστατα, βιαστικά, μουντζουρωμένα, δὲν ἀπαντῶ. Ἐπίσης δὲν δέχονται ὅσα γράμματα δὲν ἔχουν τὸ ἀπαιτούμενο γραμματόσημο καὶ πρέπει νὰ πληρώσω, ὅτι λείπει διπλό. Ὅταν τὰ γράμματά σας ἔχουν πολλὰ φύλλα ἢ ἄλλα πράγματα ἐσωκλειστά—λύσεις, κομμάτια γιὰ τὴν Σελίδα κτλ.—πρέπει νὰ τὰ ζυγίζετε σὲ ταχυδρομεῖο καὶ νὰ βάζετε τὸ γραμματόσημο πού χρειάζεται.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ πολὺ τοὺς τριμήνους συνδρομητές μου, πού ἡ συνδρομὴ τους ἔληξε τὴν 28 Φεβρουαρίου καὶ πού τὰ θλιβερά γεγονότα δὲν τοὺς ἐπέτρεψαν ἀκόμα νὰ τὴν ἀναανεώσουν, νὰ τὸ κάνουν πού γρηγορώτε-ρα. Ἐννοεῖτε πῶς ὅλον τὸν καιρὸ τῶν με-γάλων ἀνωμαλιῶν οἱ εἰσπράξεις μου λιγώ-στεφαν σημαντικά, ὥστε ἡ πληρωμὴ καὶ τοῦ μικρότερου ποσοῦ μὴ πού εἶναι τώρα ἀνγκαλιὰ. Ἀλλ'ὅσοι τὰ μικρὰ ποσὰ σχηματίζουν τὸ μεγάλο πού μοῦ χρειάζεται γιὰ τὸ πολὺμορφο καὶ πολυδάπανο ἔργον μου. Γι' αὐτὸ παρακαλῶ ἐκεῖνους πού χρω-στοῦν συνδρομὴ νὰ τὴν πληρώσουν. Ἐπίσης παρακαλῶ καὶ τοὺς ἄλλους ὅλους νὰ φροντίζουν ὅσο μπορούν γιὰ ἐσπαθώματα.

Ἡ προθεσμία γιὰ τὸν Ἀ' Διαπλαστικὸ Διαγωνισμὸ τοῦ Μπάρι (θέμα ὁ Παρθενὸν) ἔληξε. Ἐλαβὰ πάρα πολλὰς ἀπαντήσεις. Ἀλλὰ θὰ βάλω τὰ δυνατὰ μου νὰ τελειώ-σω τὴν κρίσιν αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα καὶ νὰ τὴν στείλω σὲ Στάθμὸ γιὰ ν' ἀνακοινωθῇ σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τῆς προκήρυξης.

Ἀδυστη Φλόγα, δὲν ἔχασες καθόλου πού σπούδασες τόσα χρόνια, μὲ τὴν ἐπι-μέλεια καὶ μὲ τόσο καλὸ καθήγητὴ, τὴν καθαρῆς σου. Εἶπα πολλές φορές πῶς εἶναι κι' αὐτὴ μιὰ γλώσσα πού χρειάζεται ὅσο κι' ἡ δημοτικὴ, κι' ἀκόμα πῶς ἐκκο-λύνει τὴν ἐκμάθησιν τῆς δημοτικῆς καὶ τὴν χρῆσιν της. Γιατί τί εἶναι ἡ καθαρῆς σου παρ' αὐτὴ σχεδὸν ἡ ἀρχαία, καὶ τί εἶναι ἡ δημοτικὴ, ἡ νεοελληνικὴ γλώσσα, παρὰ μιὰ ἐξέλιξιν—κι' ὅχι διαφθορά ὅπως ἐπί-στευαν ἄλλοτε—τῆς ἀρχαίας; Π. χ., τὸ ἀντίς—ἀντίς—ἀντίς—ἔγινε ἡ ἀντίνα—τῆς ἀντίνας, ἔπειτα ἡ ἀντίνα, κι' ἔπει-τα ἡ ἀντίδα. Τὸ ἴδιο κι' ἡ ἐλπίδα, ἡ πα-τριδα κτλ. Αὐτὰ μὴ διοτάζῃς νὰ τὰ μετα-χειρίζεσαι ὅταν γράφεις στὴ δημοτικὴ. Ἡ λογοτεχνικὴ γλώσσα πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ-μοιομορφία, κι' ὅπως, ὅταν γράφεις στὴν καθαρῆς σου, δὲν μπορείς νὰ μεταχειρι-σθῇς τοὺς τύπους θέλοντας, ἡ ἀντίδα, ἔρχεται κτλ. ἔτσι καὶ στὴ δημοτικὴ εἶναι ἀταίριαστοι οἱ τύποι θέλων, ἀντίς, ἤρχεται κτλ. Ὅσο γιὰ τοὺς τύπους πού μοῦ ἀναφέρεις, μερικοὶ, ὅπως ἐρχόντου-σαν, βρισκόμασταν, εἶναι ἰδιωματικοί, κι' ὅχι μόνο μπορείς, ἀλλὰ καὶ πρέπει νὰ τοὺς ἀποφεύγῃς νὰ γράφῃς δηλαδὴ ἐρ-χόταν (ἐνικός), ἐρχονταν (πληθυντικός), βρισκόταν, βρισκονταν, βρισκόμαστε κτλ. Περιμένω τὸ κομμάτι σου.

Μοῦ φαίνεται, Μπατέρφλαϋ, πῶς, ἂν καὶ μὲ λίγα λόγια, ἀπάντησα καὶ σὲ προηγούμενα γράμμα σου. Στὸν Διαγωνι-

σμὸ τοῦ Μπάρι μποροῦσε ν' ἀπαντήσῃς, πρῶτο γιὰ δικὴ σου εὐχαρίστησιν, καὶ δεύ-τερο γιὰτὶ δὲν ἔβρεις ποτὲ τὴν τύχην ἐνός κομματιοῦ σου: Τὸ νομίζεις γιὰ πέταμα κι' ὁ ἄλλος τὸ βρίσκει ἐξοχόν ἢ τὸ ἐναντι-οῦν... Σοῦ ἔστειλα 14 φύλλα χαρτί λύ-σεων. Ὅταν ἀπλῶν τὸ μελάνι σου—καὶ δὲν φταίει πάντα τὸ χαρτί, φταίει κά-ποτε καὶ τὸ μελάνι, κι' ἡ πέννα ἀκόμα—μπορεῖς νὰ γράφῃς τίς λύσεις σου μὲ καλὸ μαῦρο μολύβι.

Κατάλαβες τὸ λάθος, Ναπολεόν, στὴν ἀπάντησιν πού σοῦ ἔδωσα σὲ προηγούμενο φυλλάδιον; Ὁ τυπογράφος σ' ἔκαμε... Ναπολιτάνη καὶ δὲν τὸ πρόσεξε νὰ τὸ διορθώσῃ. Ἄς εἶναι, τὸ διορθῶναι σήμε-ρα μᾶλλον γιὰ τοὺς ἄλλους, γιατί οὐ ἤξερες τί μοῦ ἔγραψες κι' ἀπ' ὅσα σοῦ ἔλεγα κα-τάλαβες πῶς ἀπευθυνόμουν σὲ σένα.

Εἶσαι δικαιολογημένη, Διαβολοκόρι-το, ἀφοῦ μετὰ τὴν τεμπελιά σ' ἔπιασε ἡ γρίπη. Χαίρω πού εἶσαι τώρα καλὰ κι' ἀπὸ τίς δύο ἀρρώστειες... Τρελλαίνεσαι λοιπὸν νὰ βλέπῃς δράματα, κι' ἂς σὲ κά-νουν νὰ κλαίς, κάποτε καὶ μὲ λυγμούς; Αὐτὸ ἐπικυρώνει ἐκεῖνο πού σὰς εἶπε ὁ κ. Φαίδων, πῶς ἡ Τέχνη, κι' ἡ πῶς λυπη-τερὴ ἀκόμα, εἶναι διακοδόσθη. Καὶ σὺ φαίνεται πῶς καταλαβαίνεις ἀπὸ Τέχνην, ἀφοῦ καὶ στὴ μουσικὴ προτιμᾷς τοὺς κλασ-σικοὺς ἀπὸ τὰ «μοντέρνα κομμάτια» πού ἀγαπᾷ ἡ ἐξιδέφῃ σου. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ κλί-ση σου στὰ δράματα εἶναι τόση, γιατί δὲν πηγαίνεις καλύτερα σὲ Ἑθνικὸ θέα-τρο, ὅταν πιζίξῃς «Ὁθέλλο», «Βρυκόλακες», «Ἄννα Κρίστι» καὶ τόσα ἄλλα ἀριστου-ργήματα; Τὰ δράματα τοῦ Κινηματογράφου, τίς περισσότερες φορές, εἶναι ἀνόητα καὶ τὰ σώζει μόνο τὸ παίξιμο κι' ἡ μου-σικὴ.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, Οἰλεια, πού ἐσπα-θώσες «γιὰ νὰ προσφέρῃς καὶ σὺ μιὰ μι-κρὴ ἐξυπηρέτησιν σὲ περιοδικὸ πού μόνο αὐτὸ περιέχει τὴν πιὸ κατάλληλην, τερ-πνὴ καὶ διδακτικὴν ὁλν». Ἐστειλα τὰ φυλ-λάδια σὲν ἀδελφὸ σου γιὰ τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου καὶ σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ τοῦ γράψῃς τίς εὐχαριστίες μου γιὰ τίς καλὰς του συστάσεις.

Ἐχεις δικίον, Πειραιωτάκη, κι' ἐγὼ παρατήρησα πῶς δύο φορές σὲ παραμέλησα—κατὰ τὴν βέβαια—κι' ἀφῆσα χωρὶς ἀ-πάντησιν δύο κατὰ συνέχεια γράμματά σου, πού τὰνέφερα ἀπλῶς. Ἀναγνωρίζεις ὅμως καὶ σὺ πῶς αὐτὸ δὲν ἔγινε ἐπιτίμησις καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Τὸ καταλαβαί-νω πού σοῦ εἶναι δύσκολο πιά νὰ γράφῃς στὴν καθαρῆς σου, ἀφοῦ ἀγαπᾷς τόσο τὴν δημοτικὴν μὰ γιὰ τίς ἐκθέσεις τοῦ σχο-λείου τουλάχιστο πρέπει νὰ καταβάλῃς κάθε προσπάθεια, γιατί κι' ὁ καθήγητὴς δὲν ἔχει ἄδικο πού σοῦ καταβάλλει τὸ βαθ-μό. Δὲν εἶπαμε πῶς κι' οἱ δύο γλώσσες πρέπει νὰ μαθαίνονται τὸ ἴδιο; Τὸ διη-γημὰ σου, ἂν εἶναι καθαρά γραμμικόν, στείλε μου νὰ τὸ διαβάσω καὶ νὰ σοῦ πῶ. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσπαθώμα.

Ἐστειλα σὲν νέο μου φίλο τὰ φυλλάδια καὶ περιμένω τὸ ψευδώνυμό του. Δὲν πειράζει, Ἡρίννα, ἂν πραγμα-τικῶς θὰ μοῦ γράφῃς τώρα πὺρ συχνά, καὶ προπάντων τὸ καλοκαίρι, πού δὲν θάχῃς μαθήματα καὶ διαγωνίσματα. Χαίρω πού σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ ἐφευριστά μου μυθι-στορήματα καὶ φίλῶ τὸν μικρὸ σου ἀδερ-φὸ πού διάβαζε μ' εὐχαρίστησιν τίς «Πε-ριπέτειες τοῦ Φλώρου». Ἐλπίζω νὰ τοῦ ἀρέσουν τὸ ἴδιο καὶ περισσότερα τὰ «Σκυ-λιά τῆς Δανάης». Ἐλαβὰ τίς λύσεις σου ἔλες.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου, Ἀσπασία Περικλέους. Ἀλήθεια, φαίνονται ὠραιότερα τὰ κομμάτια ὅταν τάκοιχῃ κανεὶς τὸ Ραδιόφωνο ἀπὸ τὸ Μπάρι, παρὰ ὅταν τὰ διαβάξῃ μονάχος του. Εἶναι, βλέπεις, ἡ «ζῶσα φωνή», εἶναι ἀκόμα κι' ἡ ἰδέα. Για φαντάσου, λές, νὰ τὰ διαβάξουν ἐκεῖ πέρα καὶ νὰ τὰκοῦν ἐδῶ;... Ἀλλὰ πῶς σὰς πέρασε ἡ ἰδέα πῶς ὁ ἴδιος ὁ κ. Φαίδων διαβάξῃ τίς «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές» του καὶ πῶς εἶναι ἡ φωνὴ του αὐτὴ πού ἀκούτε; Αὐτὸ μποροῦσε νὰ γίνεταί μόνο ἂν εἶχαμε πομ-πὸ ἐδῶ στὴν Ἀθῆνα, ἡ μὲ πλάκα φωνο-γράφου πού εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Ὁ Σταθ-μός τοῦ Μπάρι ἔχει ἕναν ἀναγνώστη γιὰ τὰ ἑλληνικά, κι' αὐτὸς διαβάξῃ—καὶ τί ὠραία, ἔ;—καὶ τίς «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστο-λές» καὶ ὅλα.

Καὶ σένα, Δημόδοκε, σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσπαθώμα. Ἐστειλα τὰ φυλ-λάδια σὲν νέο μου φίλο, τοῦ ἐνέκρινε ψευδώνυμο, πού θὰ τὸ εἶδε βέβαια, καὶ περιμένω νὰ μοῦ γράψῃ καὶ ὁ ἴδιος. Αὐτὴ ἡ τάξη πού πᾶτε κι' οἱ δύο—πρῶτη Λυ-κείου—μὲ ποιά γυμνασιακὴ ἀντιστοιχεῖ; Δὲν μπόρεσα νὰ παντῆσθαι σὲ γράμμα σου ἀμέσως καί, δυστυχῶς, εἶναι ἀργά νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸν Διαγωνισμόν. Ὁ,τι ἔστειλες—δὲν τὸ εἶδα ἀκόμα—ἔστειλες. Ἰσως νὰ μὴν ἦταν κι' ἀνάγκη νὰ σοῦ ἐξηγήσω, γιατί, ἀπ' αὐτὰ πού μοῦ γράφετε, βλέπω πῶς ἀρκετὰ κατάλαβες τὸ θέμα.

Τί καλὰ, Ἀνακία, πού σὲ ἀφῆσε ἐπι-τέλους αὐτὴ ἡ τεμπελιά καὶ μπόρεσε νὰ μοῦ γράψῃς, ὑστερ' ἀπὸ πέντε μηνῶν σιω-πῆς, ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ μεγάλο γράμμα! Μὰ γιὰ στάσου! ἐδῶ ἤρθε πρῶτὴ στὰ δια-γωνίσματα τῆς τάξης σου—σὲ συγχαίρω!—ἐδῶ, κατόπιν τῆς ἀγγελίας σου, ἀλλήλο-γραφῆς καὶ μὲ τόσα Διαπλαστούλα. Πού εἶναι λοιπὸν αὐτὴ ἡ τεμπελιά; Ἡ νὰ πῶ καλύτερα, μόνο γιὰ μένα ἦταν;... Ἄς εἶναι, ἐλπίζω, νὰ μὴν ξαναγγίξῃς τόσο νὰ μοῦ γράψῃς. Εὐχαριστῶ πολὺ τὸν κα-θηγητὴ σου πού μ' ἐπαίνεσε τόσο ὅμα μὲ εἶδε στὰ χέρια σου, καὶ πού ἀναγνώρισε ἀκόμα πῶς γράφεις ὠραίες ἐκθέσεις γιατί εἶσαι Διαπλαστούλα.

Πουπέ, ἂν μόνο στὰ Φυσικὰ εἶχες 7 καὶ σ' ὅλα τ' ἄλλα μαθήματα 9, ὁ βαθμός σου θὰ εἶναι πολὺ καλός. Ἀπορρ ὅμως πῶς δὲν πᾶς τόσο καλὰ στὰ Φυσικὰ, ἀφοῦ καταλαβαίνεις Μαθηματικά, πού εἶναι καὶ δυσκολώτερα καὶ τὸ δυσκολώτερο μέρος τῶν Φυσικῶν. Ἄς εἶναι, στίς ἐξετάσεις ἐλπίζω νὰ διορθωθῇ κι' ὁ βαθμός σου στὰ Φυσικὰ. Πραγματικῶς, οἱ τόμοι μου τῆς Ἀ Περιό-δου ἔχουν πιά ἐξαντληθῇ μόνο τρεῖς δι-πάρχουν—ἀπὸ εικοσιτέσσερις—ὅπως γρά-φω στὴν ἀγγελία, κι' ἀπ' αὐτοὺς μπορείς νὰ παραγγείλῃς.

Τὸ κομποδένω, πού λένε, Χρυσσαλλίς, πῶς σὲ ἔβλεπα πού μοῦ γράφῃς ταχτικά, καὶ περιμένω πολὺ βαθμούς σου. Ἀλήθεια, εἶσαστε πολὺ τυχερές πού ἔχετε τέτοια καθηγήτρια—τὴν γνωρίζω καλὰ τὴν κ. Γ. —τόσο σοφὴ, νεωτεριστρία, γλυκομίλη-τη. Φαντάζομαι πῶς ὅλες σὰς θὰ τὴν λα-τρεύετε. Ἄλλο κομμάτι γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ. δὲν μπορείς νὰ στείλῃς παρ' ἀφοῦ μάθης τὴν τύχην αὐτοῦ πού ἔστειλες.

Γρηγόρα, Θαλασσοπούλε, θὰ μάθης νὰ λύγῃς καὶ Γράφους κι' ἀπ' ὅλα. Νὰ πού τὰ καταφέρνεις τόσο καλά μὲ τὰ Κρυπτογραφικά, πού δὲν εἶναι βέβαια ἐυ-κολὴ Ἀσκήσις. Διασκέδασα πολὺ μὲ τὰ ἐπιστάδια τοῦ σχολείου σου καὶ βρήκα κι' ἐγὼ πολὺ ἄδικο τὸ τρίτο... Ὅσο γιὰ τὴν φίλῃ σου πού θαγοράζῃ τὸν τόμο μου σὲ τέλος τοῦ χρόνου, καλὸ βέβαια κι' αὐτὸ, νὰ τῆς πῇ ὅμως πῶς εἶσαι δὲν θὰ-

σου, Ἀσπασία Περικλέους. Ἀλήθεια, φαίνονται ὠραιότερα τὰ κομμάτια ὅταν τάκοιχῃ κανεὶς τὸ Ραδιόφωνο ἀπὸ τὸ Μπάρι, παρὰ ὅταν τὰ διαβάξῃ μονάχος του. Εἶναι, βλέπεις, ἡ «ζῶσα φωνή», εἶναι ἀκόμα κι' ἡ ἰδέα. Για φαντάσου, λές, νὰ τὰ διαβάξουν ἐκεῖ πέρα καὶ νὰ τὰκοῦν ἐδῶ;... Ἀλλὰ πῶς σὰς πέρασε ἡ ἰδέα πῶς ὁ ἴδιος ὁ κ. Φαίδων διαβάξῃ τίς «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές» του καὶ πῶς εἶναι ἡ φωνὴ του αὐτὴ πού ἀκούτε; Αὐτὸ μποροῦσε νὰ γίνεταί μόνο ἂν εἶχαμε πομ-πὸ ἐδῶ στὴν Ἀθῆνα, ἡ μὲ πλάκα φωνο-γράφου πού εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Ὁ Σταθ-μός τοῦ Μπάρι ἔχει ἕναν ἀναγνώστη γιὰ τὰ ἑλληνικά, κι' αὐτὸς διαβάξῃ—καὶ τί ὠραία, ἔ;—καὶ τίς «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστο-λές» καὶ ὅλα.

Καὶ σένα, Δημόδοκε, σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσπαθώμα. Ἐστειλα τὰ φυλ-λάδια σὲν νέο μου φίλο, τοῦ ἐνέκρινε ψευδώνυμο, πού θὰ τὸ εἶδε βέβαια, καὶ περιμένω νὰ μοῦ γράψῃ καὶ ὁ ἴδιος. Αὐτὴ ἡ τάξη πού πᾶτε κι' οἱ δύο—πρῶτη Λυ-κείου—μὲ ποιά γυμνασιακὴ ἀντιστοιχεῖ; Δὲν μπόρεσα νὰ παντῆσθαι σὲ γράμμα σου ἀμέσως καί, δυστυχῶς, εἶναι ἀργά νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸν Διαγωνισμόν. Ὁ,τι ἔστειλες—δὲν τὸ εἶδα ἀκόμα—ἔστειλες. Ἰσως νὰ μὴν ἦταν κι' ἀνάγκη νὰ σοῦ ἐξηγήσω, γιατί, ἀπ' αὐτὰ πού μοῦ γράφετε, βλέπω πῶς ἀρκετὰ κατάλαβες τὸ θέμα.

Τί καλὰ, Ἀνακία, πού σὲ ἀφῆσε ἐπι-τέλους αὐτὴ ἡ τεμπελιά καὶ μπόρεσε νὰ μοῦ γράψῃς, ὑστερ' ἀπὸ πέντε μηνῶν σιω-πῆς, ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ μεγάλο γράμμα! Μὰ γιὰ στάσου! ἐδῶ ἤρθε πρῶτὴ στὰ δια-γωνίσματα τῆς τάξης σου—σὲ συγχαίρω!—ἐδῶ, κατόπιν τῆς ἀγγελίας σου, ἀλλήλο-γραφῆς καὶ

μου γράφης. Διακριτικό α. δὲν μπορούσα νὰ σοὺ βάλω ἀφοῦ εἶσαι κορίτσι (κ.). Αὐτοὶ ποὺ ζητοῦν ἀλληλογραφία ἢ ἀνταλλαγή Μ. Μυστικῶν μὲ Διαπλασόπουλα, πρέπει νὰ ξέρουν ἀσφαλῶς ποῖα εἶναι ἀγόρια καὶ ποῖα κορίτσια. Κι' αὐτὸ τὸ βλέπουν στὶς ἐγκρίσεις τῶν Ψευδωνύμων, ὅπου ποτὲ δὲν βάζω ψεύτικο διακριτικό.

Ἄδικα φοβόσουν, **Μαίρη Παπανδρέου**, γιατί οὐτε κακογράφος εἶσαι, οὐτε ὀρθογραφικὰ λάθη κάνεις, καὶ τὴ σκέψη τὴν ἐκφράξεις μὲ τὸ λόγο ὠραιότατα. Γι' αὐτὸ μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση διάβασα τὸ γράμμα σου, ποὺ δὲν ἦταν καὶ μικρὸ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ τίς καλὰς διαθέσεις—κι' ἀλήθεια, ἀφοῦ πᾶς στὸ Ἄρσάκειο, μπορεῖς νὰ μὲ διαδόσεις πολὺ—καὶ χαίρω ποὺ ἀποφάσεις νὰ διαγωνίζεσαι καὶ νὰ μοῦ γράφεις. Δὲν θὰ πάρῃς ὁμῶς καὶ ψευδώνυμο; Ἀλήθεια, πόσο καλὰ σ' ἐγνώρισα μὲ τὸ πρῶτο σου γράμμα! Ἐμαθα ἀκόμα καὶ πῶς τὴν ἡμέρα ποὺ μοῦ ἔγραψες (13 Μαρτίου) ἦσαν 12 ἐτῶν, 4 μηνῶν καὶ 2 ἡμερῶν. Σοὺ ἔστειλα χαρτί Λύσεων.

Σ' ἄλλους δὲν ἔχω τόπο νὰπαντήσω σήμερα ἔκτενως. Καὶ φύλαξα πολλὰ, πάρα πολλὰ γράμματα γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΞΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγνώσται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγεωμενόμενα ἰσχύουν ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1935. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀνέκουν σὲ ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Πάπρικα, (ΕΤ). Τζαννέτα, κ. (ΜΣ). Στέφανος τῆς Δόξης, ἀ. (ΑΑ). Διγενὴς Ἀκρίτας, ἀ. (ΜΘ). Τρισεύγενη, κ. (ΚΘ). Μαγεμένη Φλογέρα, κ. (ΜΓ). Νιάου-Νιάου, κ. (ΜΓ). Ἰδανικό, ἀ. (ΑΣ). Ἀθηναῖς, κ. (ΚΔ). Πληγωμένους Ἰππότες, ἀ. (;). Ἰππότης τῶν Ρόδων, ἀ. (ΕΠ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Γραϊτ-χεν, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Εὐθ. Ντούμαν** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ, ὀδηγὸν ἔστειλα) **Διχουδίτσαν** (οὐτὸς στὸ γράμμα ἀπὸ νῦν οὐτε τὴν ἀγγελία δημοσιεύει; τότε ἀσφαλῶς δὲν ἐλάβα τίποτα) **Δίαν Δ. Μαρινάκη** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα) **Κηρύκειον** (ἐξετέλεσα τίς παραγγελίας σου καὶ περιμένω τὸ νέο ψευδώνυμο) μὲ γειὰ στὸ καινούργιο σπῆτι· στὸ σχολεστὸ σας ὅς ἐπιτρέπουν ν' ἀνακατεῖσθε στὰ πολιτικά, νὰ κάνετε καὶ πολιτικούς συλλόγους; αὐτὸ δὲν μ' ἀρέσει· **Κυκλαμιν** (ἔχει καλῶς ἔστειλα) ναι, καὶ μεταφράσεις γιὰ τὴ Σ. εἶναι δεκτές· χαίρεται ὅσοι σὲν παλιόμου **Ναύκληρο**· **Κολχίδα** (αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοὺ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ ποὺ ἀποφάσεις νὰ μοῦ γράφης, κι' ἦταν καιρὸς ἀφοῦ μὲ διαβάσεις τέσσερα χρόνια· περιμένω καὶ τὰ περισσότερα) **Εἰρηνικὸν** (ἐλαβα, ἔστειλα) **Ἡλὼ** (αὐτὰ, εὐτυχῶς, πέρασαν καὶ μπορεῖτε πάλιν ν' ἀκοῦτε τὸ ραδιόφωνό σας) **Μικρὸν Ἀθλητὴν** (εὐχαριστῶ καὶ σὲ συγχαίρω ποὺ ἐπαίξεις τόσο καλὰ στὴ ματινέ) **Γρινιαρογατίτσαν** (χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ· νὰ τὸ ἀντιγράψῃς σ' ἐτιμήσεις χαρτί ὅσο ποὺ μὲ πολὺ μαύρη μελάνη, καὶ εἰ δυνατόν οὐκί· ἀλλὰ γιατί δὲν μοῦ στέλνεις καλύτερα τὸ πρωτότυπο); **Μαθητικὴν Συντροφίαν** (ἔστειλα) **Ἀθῶν Περσιτορὰν** (εὐγε! ἄριστα σ' ἔλα τὰ μαθήματα εἶναι σπάνιο) **Γεώργιον Ἀποστολόπουλον** (δεκτές) **Γιώτην Π. Τζαννετάκη** (θερμὰ συγχαρητήρια ἔστειλα 13-15) **Σανθὸ Ἀγγελουδί** (ἐκνεμὲς πολὺ καλὰ· θὰ σοὺ πῶ ἄ-

μα τὸ διαβάσω) **Ἐμμαν Μόρελανδ** (ἐλεύθερο εἶναι, μὰ δὲν μ' ἀρέσει· σὲ παρακαλῶ νὰ διαλέξης κανένα ἄλλο λιγώτερο... ἀπαίσιον) **Ἰκάδιρυπς** (ἔστειλα· περιμένω) **Ἀνδρέαν Κούνδουρον** (ἐλαβα, σ' ἐνέγραφα, εὐχαριστῶ) **Ἰππότην τῶν Ρόδων** (σοὺ ἐνεκρίθη· περιμένω) **Μῦρτιν** (δεκτὴ) **Ἀχινὸν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 10 Μαρτίου, θὰπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 273ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 23 Μαΐου.

214. Δεξιόγυρος

Θεὰ μ' ἔναν κακοῦργο ἐνώνω,
Ἄν θῆς καλῶτερον, ληστή...
Καὶ καλλιτέχνη φανερώω
Ποῦ τὴ ζωὴ δείχνει πιστὴ
Ἡ λέει τὸ πρᾶγμα... ὅπως ἐστὶ.
Φίλημα Σκιᾶς

215. Στοιχειόγυρος

Θὰ πάρω κάποιον ἐπίθετο
Στὴν καλοσύνη ἀντίθετο
Κι' εἶναι δὲν εἶναι ἀσύμφωνο,
Μπορὸς θὰ τοῦ βάλλω σύμφωνο,
Μέρος νὰ κάμω τοῦ ἀρχαίου
Ναοῦ, ἢ ἂν θέλῃς καὶ τοῦ νέου.
Ἀσπασία Περικλέους

216. Μεταγραμματισμός

Κόκκαλο τοῦ σώματός μας
Ἀλλάξε μόνο κεφάλι,
Καὶ βασιλίσα ἐμπρός μας,
Ἄ, τί ὠραία! ἔξερροβάλλει.
Ἀγκάθι

217. Ἀναγραμματισμός

Ἡρώα μυθικοῦ ὁ πατέρας,
Στὴν ἀνδρεία ποὺ ἦταν τέρας...
Καὶ τὸ γιό του θ' ἀναστήσῃς.
Ἄν τὸν ἀναγραμματίσῃς.
Σπῆρτο Μονάχο

218. Δικτυωτὸν

* * * * * = Κράτος τῆς Εὐρώπης
* * * * * = Ἀρχαῖος θεὸς
* * * * * = Χημικὸν σῶμα
* * * * * = Νεοέλλην λογοτέχνης
καὶ γελοιογράφος. — Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Μπετόβεν

219. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 4 9 0 = Βαλκανικὴ πόλις
2 3 7 4 7 = Δένδρον
3 2 1 7 8 2 4 7 = Πόλις ἐλληνικὴ
4 3 4 9 0 = Ἀρχαία πόλις.
5 2 6 7 0 4 9 0 = Ἀνθος
6 7 8 4 9 0 = Χημικὸν σῶμα
7 1 2 3 = Πρόσωπον τῆς Π.
8 7 0 4 7 = Κράτος [Διαθήκης
9 3 5 7 = Βασίλισσα
0 2 7 4 6 7 = Νύμφη

Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων

220-224. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴν ἀνταλλαγὴν ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἄγονος, αἰὼν, κάδος, λῆξις, μάθησις
Ἑσμεράρδα

225. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νὰ εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τ' ἀρχικὰ τῶν ν' ἀποτελοῦν θηρίον:

ὕλη, κακία, ἄνους, δειλός, ἀτίθασ-

σος, ἀσθενής.

Βέλος

226. Φωνηεντόλιπον

κρτν-σγν- * -δλσχ
Παλαιὰ Ἑλληνίς

227. Γεῖφος

κρ
σ' κρ κρ
οφ ὦ!
κρ κρ
κρ
Μορφωμένη Νοικοκυρούλα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 2

12. Ἀέριον-έριον. — 13. Φάρος-φόρος. — 14. Χάρις-ράχης. — 15. Ὁ Ρῶμος, ἢ Ρώμη. — 16.

Κ Σ Σ 17. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ
Ε Κ Ο (οἷσις, Ἄρτα, Κλεί-
Ρ Ι Ν τος, Λέρος, Ἑστία,
Τ Α Ν Α Γ Ρ Α Ἰκαρία, Τρίκαλα,
Ρ Θ Σ ὀλκὰς, στατήρ). — 18.
Ε Ο Ε 22. Διὰ τοῦ Σ: σάνις,
Γ Σ Α Σάμος, Ρόδος, σέλας,
ἄσμα. — 23. ΛΑ' Τ Ο Σ (Δύπη, Ἀρχαῖον,
Ἱστορία, Ὀλον, Σήμερον). — 24. Πάν
τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον. — 25. Ὑπο-
στηρίζετε καὶ διαδίδετε τὴν Διάπλασιν
(ὅπου σὺ εἶπα, τ' ἐκ αἱ, διὰ δι δετε,
τὴν διὰ πλα σύν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΕ'—144]

Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλόνι τῆς Δια-
πλάσεως, χαίρετὸ δλους-εξ.

Κορφατόπουλο

[ΔΕ'—145]

Προκηρύσσει τριετήριον διαγωνισμὸν
ἀγράφων ἡθοποιῶν. Προθεσμία μη-
νιαία. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Στείλατε Δ/σιν
(ΔΕ—63). διὰ:

Τ. Κουκλίτσα, Χ. Μπῶρ

[ΔΕ'—146]

Ἀγκάθι = σοὺ δίνουμε
ἓνα μῆνα προθεσμία γιὰ νὰ μᾶς ἀποκα-
λύψῃς (ἢ φίλη σου Χαρούμενη Ἀνοιξη—
Αἰκ. Κουλουκουτῆ μπορεῖ νὰ σοὺ δώσῃ
καλὰς πληροφορίες γιὰ μᾶς) εἰδεμὴ συμ-
πληρώσουμε τὴν ἀγγελίαν μας.

Θίασος Σαίτηρη

[ΔΕ'—147]

Τρελλοπαρέα, ἀπαντήσαμε εἰς τὴν πα-
λαιάν διεύθυνσιν. Τὴν λάβατε; Σὰς
ἄρεσε;

Θίασος Σαίτηρη

[ΔΕ'—148]

Νινέττα, χρόνια πολλά. Φιφίνα, οὐ-
τε φωνή, οὐτε ἀκράσεις· γιατί;

Ρόζα Δίνα

[ΔΕ'—149]

Πουπέ, λιγώτερο ν' αὐτοθαυμάζῃσαι!
Γαλάσις Ἀγγελε, μὴν εἶσαι τόσο
ρωμαντικός... Ι... Κ....

[ΔΕ'—150]

Ἀιώνιε Θεὸς, ὡς τότε νὰ περιμένω
τετραδιάκι; Σανθὸ Ἀγγελουδί

Ὁ Λαρυγγο-Ρινο-Ωτολόγος
Ἰατρός Μ. Π. Παπαδόπουλος
δέχεται 10-12.—Ὁδὸς Πατησίων
29.—Εἰς δὲ τὸ Νοσοκομεῖον
«Ἀγία Ἐλένη» μ. μ. δωρεὰν
τοὺς ἀπόρους.